

Slovenski

PRIJATEL.

Izida enkrat
v mescu.

Velja po pošti
4fl. 30.kr. na leto

Štev. 12. V Celovcu 15. decembra 1870. **XIX. tečaj.**

Pridiga na den novega leta.

(Voščila k novemu letu; gov. K. K.)

„Gnada vam bodi in mir od Boga Očeta našega in Jezusa Kristusa“.

Filip. 1, 2. Efež. 6, 23.

V v o d.

Stara navada je, da si ljudje srečno novo leto voščijo, da prijatelj prijatelju za vezanje lepe besede v dar prinese. In to jih čuješ svoje želje in voščila v raznih oblikah izrekovati, da bi bili zdravi in srečni, da bi jim vse po volji šlo, da bi obogateli, vsega dosti imeli, zadovoljno in dolge leta živeli. S tem pa je tudi vsem postvetnim voščilom meja postavljena, katerih prestopiti ne morejo; in naj si tudi posvetneži eden drugemu še toliko srečo voščijo, kaj pomaga, dokler je dati ne morejo, in ni tudi vselej v človekovi oblasti, pozemelskih dobrot si pridobiti in si jih tudi ohraniti. Vošči lačnemu, naj se najè, ako pa nič nima jesti in tudi ti mu ne daš, le njegov glad dražiš in shujšaš njegovo stanje. To mi v misel pride, kedar slišim posvetnjake si voščevati na njih god ali novega leta den. Kaj naj toraj jes vam na današnji dan voščim, ljubi kristijani? Preglejmo kratko pozemelske dobrote in

vidili bomo, da nikakor niso našega voščevanja vredne; da se imamo po drugih zakladih ozirati, kateri veliko bolj zaslužijo, da po njih hrepenimo in si jih voščujemo. Kerčansko voščilo za novo leto, to naj bo toraj zapopadek mojega današnjega govora; sv. ime Jezus pa naj bo svitla luč, ktera naj nas vodi pri tem premišljevanju!

R a z l a g a.

Naj prvo, kar si ljudje želijo, je bogastvo in pozemeljsko blago, da bi se ga veselili in si ž njim prav sladnostno življenje pripravili. Ali kdo ne vé kako nevarno da je? Saj že Jezus pravi, da ložeje pojde kamela i. t. d. Kdo ne vé, da je posvetno bogastvo le prepogosto tistim, ki ga imajo, zaderga hudičeva, po kateri se pogubijo, ker namreč na Boga pozabijo, le samo za ta minljivi svet živijo, terdega ali ošabnega serca postanejo, svoje premoženje le v nasitovanje svojih nespametnih, pregrešnih želj obračajo in si tako hudo večnost pripravljajo. Zatoraj je že modri v stari zavezi Boga prosil, naj mu ne da ne bogastva, ne vbožtva, ampak le vsakdajni kruh. Zatoraj se tudi jes ne upam, vam ga voščiti, ker bojim se, da ne bi vam namesto zdravega kruha le terd kamen voščil. Naj vam Bog da v tem novem letu, česar za življenje potrebujete, da se pošteno preživite, pridno delate in si služite kruhek s svojimi rokami; zakaj: „Nič nismo v ta svet prinesli i. t. d. Naj vam pa usmiljeni Bog tudi gnado da, težki jarm sromaštva in vbožtva, ktero je pa k vašemu zveličanji pripomogljivo, po božji volji nositi.

Drugič si želijo in voščijo, da bi se vse po njih volji godilo, da bi jim vse srečno spod rok šlo in bi bili mogočni in spoštovani na svetu. Ali tudi to ni prava sreča človeka; zakaj lahko se s tem slepari, da se ne spozna, se prevzetuje in baha in se tako Bogu zopernega dela; veliko boljši je večidel za človeka, ako mora grenek kruh zaničevanja in nasprotovanja jesti; tako se v ponižnosti obderži, ponižnost pa je naj bližnja steza k Bogu in zveličanju. Zatoraj vam tudi posvetne imenitnosti in sreče ne upam se voščiti, da ne bi vam namesti zdrave ribe le strupno kačo podal, ktera bi vaše duše smertno pičila. Timveč ako Bog vidi in v svoji očetovi modrosti spozna, da je vam zopergovarjanje, obrekovanje, časna nesreča k dosegi vašega nebeškega cilja in konca potrebnejše, naj se zgodi po božji volji!

Pa tudi zdravje in dolgo življenje, ki si ga ljudje naj rajši

voščujejo, ne morem ti ga brez vsega razložka ali izjemka voščiti. Zakaj, dosti jih je, ki svoje zdravje in moč in lepoto v hudo obračajo, v grdo nečistost, pijanost, v gizdost in v dopernašanje drugih pregrešnih del. In le predosti jih je takih, ki dolgo živijo, pa tudi dolgo grešijo, greh na greh nakopičijo. Kaj pomaga 100letno življenje, katero ti le toliko hujšo rajtingo napravi in tvoje pogubljenje pomnoži? Zatoraj že pravi modri mož (4, 7. seqq.) v starem testamentu: „Pravičen, ako ravno prezgodaj umerje, bo vendar v ohlajenji. Zakaj starosti ne dela častitljive ne dolgo življenje, ne veliko število let, ampak umnost človekova velja za sive lase in življenje brez madeža je visoka starost. Zgodaj je končal, pa je vendar spolnil veliko let, ker njegova duša je Bogu dopadla.“ Res je sicer, da je dobro zdravje in dolgo življenje naj viši pozemeljski dar, in ga vam tudi voščim iz celega serca, ako je vam k pravi sreči, k dušnemu pridu. Ako pa tega ni, tedaj nočem vam namesto jajca škorpjona voščiti. Naj vam Bog da bolezní ali zdravje, življenje ali smert, ako se le zveličate, vzemite za dobro z vsem, kar vam bo v tem novem letu dodeljeno. Ker vam tedaj ne bogastva, ne imenitnega in vseskoz srečnega stanu, in tudi zdravja in dolgega življenja brez izjeme voščiti ne morem: kaj naj vam toraj voščim, ljubi kristjani? Jes pravim, in vas na novega leta den pozdravljam s sv. Pavlom: „Gnada vam bodi...“ Filip 1, 2. ali kakor v listu sv. Efež. (6, 23.): „Mir bodi bratom in ljubezen z vero od Boga Očeta in Gospoda Jezusa Kristusa. Gnada bodi z vsemi, kateri ljubijo Gospoda Našega Jezusa Kristusa s stanovitnostjo“.

Pervi dar, ki ga vam danes voščim, je po besedah apostelovih sv. vera, da bi namreč v vsi pobožnosti v tem letu veselo rastle, Boga svojega Očeta in Jezusa Kristusa, svojega Zveličarja, zmirom bolj in bolj spoznovali, pa tudi svoj nebeški cilj in konec vedno pred očmi imeli, kakor nas sv. vera uči. O da ne bi nobeden od pravega zveličanskega pota ne odstopil, in sv. ime Jezus, katero je bilo božjemu detetu na današnji dan pri obrezi dano, da bi razsvitljevalo vse naše steze in nas vodilo celo leto, da bi svojí sv. veri zvesti ostali, jo vedno bolj in bolj vnemali in oživljali, da bi zamogli konec tega leta s sv. apostelom reči: „Svoj tek sem dokončal, svojo vero ohranil, zdaj me čaka krona pravičnosti“. Toda prazna vera nič ne velja, ampak se ji mora še ljubezen pridružiti; zakaj le vera, ktera se po dobrih keršanskih delih skaže, je zveličanska. In tudi te keršanske ljubezni vam voščim danes prav, prav obilno mero, da bi namreč kar je naj več mogoče dobrega storili in hudega iz ljubezni do Boga voljno prenašali in si takó bogato žetev nebeškega zaslužnja in plačila nabirali; da bi pa tudi v vseh keršanskih čednostih od dne

do dne, od tedna do tedna, od mesca do mesca napredovali in zmirom višje in višje se povzdigovali. O ko bi spoznali neprecenljivo ceno enega samega leta! Ako bi se vam izba ali hiša odperla natlačena dragega zlata in žlahnih kamenov, in bi se vam ena ura odločila, naj zajemljite z obema rokama, kakor hitro pa bo ura pri kraju, se vam durí zaprejo in vse žive dni se vam tako lepa priložnost, obogateti, ne bo več nanesa: kaj bote storili? ali bote mar roke skrižem deržali in leno postopali in praznovali celo uro? Gotovo bi jemali, kolikor bi le mogli zlata in drugih biserov, in bi se preskerbeli za celo življenje. Taka hiša z zlatom vsa napolnjena je to leto, ki smo ga spet po božji milosti doživeli; vse dela, iz ljubezni storjene, so tako rekoč žlahna ruda; vse čednosti, ktere iz prave ljubezni izvirajo, so zlato in srebro in biseri, kteri v večnosti veljajo in svoje nabiravce večno kinčali bodo in osrečevali. Zatoraj ne mudite se, ljubi kristjani! teh duhovnih zakladov se deležni storiti. „Kdor hoče, naj si kupi zlata in srebra zastonj“. Apocal. Iz vere in ljubezni pa pride gnada božja, ktera je tretji dar, ki ga vam danes voščim. Ne bom vam dolgo razkladal, v čem da gnada božja obstoji, da je namreč tisti presrečni stan ljubezni in prijaznosti božje, v katerem se duša brez smertnega greha nahaja; ako se z gnado božjo iz tega sveta loči, pojde naravnost v sv. nebesa. Toto gnado si ohraniti v tem letu in si jo pomnožiti s čistim keršanskim življenjem, to naj bo vaša prva skerb. Ako ste jo pa s kakšnim smertnim grehom zapravili, prizadevajte si hitro, si jo spet pridobiti pri sv. spovedi; to bodi vaše naj skerbnejše prizadevanje; jez le samo to povem: Naj bi vi o tem letu Bog ve kakšno srečo našli naj bi se vam kraljevi tron ponudil, pa bi gnado božjo zgubili, žalostno in nesrečno bi bilo to leto za vas. Ako pa v gnadi božji to leto preživite in vas usmiljeni Bog na starega leta dan kakor danes za svoje vredne otroke spozna, tedaj blagor vam! To pa vas prosim za božjo voljo, da ne živite po cele tedne in mesce brez gnade božje tje v en dan, zakaj ves ta čas je zgubljen za vas, zgubljen za večnost, ravno kakor da bi živeli ne bili.

Iz gnade božje, ktero sem vam voščil na 3. mestu, pride pa tudi četerti dar, mir namreč, kteri ves človeški um presega, in se popisati ne da: mir, kterega je ljubi Jezus svojim učencem obljubil rekoč: „Mir vam zapustim“. (Jan. 14, 27.) Vem sicer, da ni mogoče, z vsemi ljudmi v vednem miru živeti, ker te le preradi v svoji hudobiji in krivičnosti dražijo in ti jemljejo dragi mir. Zatoraj nam priporoča sv. Pavel: (Rimlj. 12, 18.) „Imejte, kolikor je nad vami ležeče, mir z vsemi ljudmi“. Ako se pa prizadevate z Bogom in sam seboj mir ohraniti s tim, da čisto vest hranite in bogoljubno živite, potem bote tudi nadleževanje hudobnih ložeje prenašali. Karkoli pa pride čez vas, le pri Bogu svoje serce

imejte in ne dajte se odtergati od Njega, potem ste pod dobrim varstvom, nobena hudobna moč vam škodovati ne more. In poslednjič vam še voščim stanovitnost v vsem dobrem, zakaj lekdor do konca i. t. d. (Mat. 24, 13.) Bog ve, kaj vse to novo leto skriva v svojem krilu, kakšne skušnjave, kakšne nevarnosti, kakšne zadržke našega zveličanja; ali bomo konec tega leta doživeli, ali nas že bleda smert čaka, da nas postavi na božjo pravico? Pri vsem tem nam je velike stanovitnosti treba, da ne opešamo, da se ne damo nobeni peklenski moči premotiti.

S k l e p.

Zatoraj naj bo naša beseda vselej: „Naj živimo, Gospodu živimo; naj umerjemo, Gospodu umerjemo; živi in mrtvi vselej smo Gospodovi“. (Rimlj. 14, 8.) Naj bo nam globoko v seree vtisnjena kakor vodilo, kakor svetilnica v novem letu beseda aposteljnova: „Gnada in mir, tista gnada, ktera iz vere in ljubezni izbaja in dragi mir seboj pripelje, naj vam bodi od Boga Očeta našega in Gospoda Jezusa Kristusa in ostane pri nas v tem letu in na večne čase“. Amen.

Pridiga v god sv. treh kraljev.

(Molimo Jezusa v tabernakeljnu; gov. J. A. . . st.)

„Padli so pred njega, in ga molili“. Mat. 2. 11.

V v o d.

Sv. vera nas uči, da Jezus Kristus ni samo v nebesih, ampak je tudi na zemlji v zakramentu ljubezni pričujoč kakor Bog in človek. — Zadnji večer pred svojim terpljenjem, v tisti nar slovesniši uri, je vzel Jezus kruh in vino, ga posvetil rekoč: „To je moje telo, to je moja kri“, in pod temi podobami hočem pri vas ostati do konca sveta. — O molimo jo, molimo njegovo neskončno ljubezen do nas! Tukaj le, v mali hišici na altarju, v tabernakeljnu — prebiva vaš in moj Jezus, ravno tisti Jezus, ki je bil v Betlehemski štalici rojen, ki so ga danes sv. kralji molili, ki je za nas na križu umerl, ki sedi ob desnici Boga Očeta, in ga vseh devet angeljskih korov moli, ravno tisti Jezus prebiva tukej na altarju — v tabernakeljnu. Kako sveta, kako častitljiva, kako imenitna, kako skrivnosti in milosti polna mora tedaj ta mala hišica — tabernakelj biti, ker Jezus, kralj nebes in zemlje, v njem prebiva! — O koliko bi se dalo od tega govoriti! Kako bi mogoče bilo, vse povedati! Neskončen je ta, ki tukej prebiva; nezapopadljiva skrivnost, ki jo tabernakelj v sebi zakriva; neizmeren zakrament, ki je tukej shranjen! Pa čeravno vsega dopovedati nisem v stanu, vse časti in svetosti tabernakeljna vam pred oči postaviti, vendar le hočem vsaj nekaj povedati. Upam, da tako vaše spoštovanje in vašo ljubezen, vaše zaupanje in vašo gorečnost, prav obilno obiskovati ta sedež Jezusove milosti, v vas spodbudim in povišam. Jes tedej rečem: tabernakelj je:

1. presveto prebivališče;
2. milosti poln sedež;
3. predpoda svetih nebes.

O mili Jezus! žegnaj mene, žegnaj te moje poslušavce s trona svoje milosti!

Razlaga.

1. Jes sem rekel, da tabernakelj je preveto prebivališče. Da bote svetost tabernakeljna spoznali, hočemo ga primeriti s tem, kar so Judje nekdanj nar svetejšega v Jeruzalemskem tempelju imeli. Vprašajte kakega Juda, kaj je bilo v starem testamentu nar častitljiviše svetišče, nar veči zaklad, naj drajša posest judovskega ljudstva, in odgovoril vam bo: Skrinja zaveze. Ta skrinja je spremljala ljudstvo na vseh njegovih hojah, od njih 40letnega popotovanja v puščavi notri do razdjanja Jeruzalemskega tempelja po Babiloncih. Ko so Izraelci obljubljeni deželo v posest vzeli, bila je v sredi ljudstva postavljena, nar poprej v Hebronu, potlej na Sionski gori, in poslednjič na gori Morija, kjer je Salomon za njeno shranitev nar lepši tempelj sozidal. Tam je stala v Presvetem, v tistem notranjem kraju tempelja, kamor nikoli nobena človeška noga stopiti ni smela, razun velikega duhovna, kateri je enkrat v letu, v dan sprave, tje šel, in zapovedane darove daroval. Tako sveta, tako častitljiva je bila Izraelcem skrinja zaveze, da si niso upali se je dotakniti; in mnogi, kateri so se kaj takega prederznili, bili so z naglo smertjo od Boga kaznovani.

Kakšna je pa bila ta največa svetinja Judovskega ljudstva? Kaj je bilo v nji? kaj nam sv. pismo od tega pove? Bila je iz drazega akacijevega lesa, zunaj in znotraj z nar čistejšim zlatom vdelana. Pokrov je bil silno lep, in iz nar čistejega zlata, in nad njim dva Kerubima iz kovanega zlata. Tri posebno imenitne in svete reči so bile v nji shranjene: dve kamnitni tabli, na kateri je Bog s svojim perstom postavil zapisal, zlata posoda z mano napolnjena, in palica Aronova, ktera odrezana in suha, je ozelenela in pognala, v znamenje, da je Bog Arona v velikega duhovna izvolil. Zdaj, ko sem vam povedal, kakšna je bila skrinja zaveze, zdaj jo pa primerimo k našemu tabernakelju. Ker pa na zunanji podobi ni veliko ležeče, moramo le na bistvo, na zapopadek obeh gledati. Postavimo tedaj skrinjo zaveze starega testamenta in tabernakelj novega testamenta vkup, in primerjajmo to, kar je skrinja zaveze svetega in častitljivega v sebi imela, s tem, kar tabernakelj ima.

a) Pervo, kar je bilo v skrinjo zaveze položeno, je bila zlata posoda z mano (I. Moz. 16, 34.); mana je bila tista čudna jed, ki jo je Bog svojemu ljudstvu na popotovanju skoz puščavo z ne-

bes deževati dal, da jih je preživlja. Nebeški kruh je tedaj imela v sebi skrinja zaveze. V našem tabernakeljnu pa še veliko imenitnišo mano, pravi nebeški kruh, v njem najdemo. Od te mane, od tega nebeškega kruha v našem tabernakeljnu večna Resnica tako govori: „Resnično, resnično vam povem, je rekel Jezus Judom, Mojzes vam ni dajal (pravega) kruha z nebes. Jes sem kruh življenja. Ta je kruh, kateri je z nebes prišel; ne kakor so jedli vaši očetje mano, in so umerli. Kdor je ta kruh, živel bo vekomej“ (Jan. 6.). Ali ne govori Jezus tukej od tiste velike skrivnosti, ki je tam v tabernakeljnu shranjena? Ali ne pové, da ta je pravi nebeški kruh, mana, ki ne toliko telesa, ampak veliko več dušo živi in krepča na popotovanju proti obljubljeni nebeški deželi. Koliko imenitniši je tedaj naš tabernakelj od skrinje zaveze?

b) V skrinji zaveze so bile shranjene kamnitne tabli, na ktere je Bog zapisal postavo; v našem tabernakeljnu sicer tistih tabel ne najdemo, to da v njem je neizmerno, neskončno več, v njem je pa Bog sam. Tisti Bog, ki je 10 zapoved dal, in na kamnitne table zapisal, postavodajavec sam je tukej pričujoč, tam ste bile le tabli. O koliko imenitniši je naš tabernakelj!

c) V skrinji zaveze je bila tudi čudna Aronova palica shranjena, v vedni spomin, da je Bog Aronu in njegovemu zarodu duhovstvo v starem testametu podelil. Tukej v tabernakeljnu pa je Jezus, večni veliki duhoven, sam pričujoč, kateri se je po redu Arona na kervavo vižo na altarju križa daroval, in se še vsakdan po redu Melkizedeka na nekervavo vižo po mašnikovih rokah daruje. V skrinji zaveze je bilo le znamenje velikega duhovstva, v tabernakeljnu pa je sam večni veliki duhoven, Jezus Kristus pričujoč. Koliko imenitniši, moram spet reči, je naš tabernakelj od skrinje zaveze. Skrinja zaveze bila je le podoba, predpodoba, senca našega tabernakeljna; naš tabernakelj pa je gotova reč, bistvo in resnica.

Zdaj pa nektere nauke iz tega, kar sem vam povedal. Jes sem vam povedal, in sem vam že opomnil od velicega spoštovanja, ki so ga Izraelci do svetišča skrinje zaveze imeli: koliko spoštovanje smo še le mi kristijani tabernakeljnu dolžni, kateremu je skrinja zaveze le predpodoba bila! To spoštovanje naj pa ne bo samo znotraj v našem sercu, tudi zunaj v našem djanju naj se kaže. To skazovanje serčnega spoštovanja obstoji za verne možkega spola v tem, da desno koleno upognejo do tal, za verne ženskega spola pa, da se z glavo in zgornjim delom telesa pripognejo; to spoštovanje smo dolžni kralju, ki v tabernakeljnu svoj tron ima. Potlej, če je Bog hotel, da je njegovo svetišče v sta-

rem testamentu drago in krasno bilo ozališano, je gotovo tudi njegova volja, in svetost tukej shranjenega zakramenta to tirja, in živa vera mora kristjane že same k temu priganjati, da za olepšanje tabernakeljna skerbé. Kako ima tabernakelj napravljen in olepšan biti, za to je cerkev posebne in natankne postave dala. Nevesta tirja, da se njenemu ženinu povsod vredno prebivališče pripravi. Še clo neki luteranski kralj pretečenega stoletja, pruski kralj Friderik veliki, je rekel, da, če katoličani verujejo, da je v sv. hostiji njih Bog pričujoč, tabernakelj kar nar bolj mogoče ozališajo. To ni prav, če nar svetejši zakrament ni samo v revnem, ampak je še clo v nesnažnem tabernakeljnu shranjen; gorje soseskam in njih duhovnom, kateri svoje nar večé svetišče v takem revnem in nevrednem stanu pusté, čeravno jim pripomočkov né manjka, ga prenoviti in olepšati! Gorje pa tudi tistim, kateri so prenapuhnjeni, premerzli in preleni, da bi pred tabernakeljnom svojemu Bogu dolžno čast skazali! Gorje tistim, ki na tem svetem kraju okoli sebe gledajo, se posmehujejo, zgovarjajo, prepirajo, si kvante pripovedujejo, in druge nespodobnosti vganjajo! Božji Sin se ne pusti zasmehovati in zasramovati; kdor Njega pred ljudmi zataji, tudi On ga bo pred svojim nebeškim Očetom zatajil! — Pa pustimo take žalostne misli danes na stran, jes mislim, da k dobrim, pobožnim kristjanom govorim!

2. Rekel sem, da tabernakelj je sedež ali tron milosti poln sedež ljubega Jezusa, našega narboljšega prijatla in nar večega dobrotnika. Zato se pa v sleherni nadlogi in potrebi smemo brez strahu nebeškemu kralju v presv. zakramentu bližati; njegove ušesa so zmirej pripravljene nas poslušati, njegove roke zmirej odperte, nam milosti deliti. Kamor koli se podaš, tako mogočnega in dobrega prijatla, kakor je Jezus, tako velikih in resničnih radost in tolažb nikjer ne boš našel, kakor pri njem.

Že besede, s kterimi nas Zveličar k sebi kliče: „Pridite k meni vsi, kateri se trudite in ste obteženi, in jes vas bom poživil“, (Mat. 11, 28.) in: „Kteri k meni pride, ne bom ga vunkej vergel“ (Jan. 6, 37.), že te besede nam zadosti razločno povedò, koliko milost se pri njem zadobi.

Sv. evangelist Lukež pravi: „Moč je šla iz Jezusa, ki je vse ozdravila“. (Luk. 6, 19.). Tista moč gre še zdaj iz Jezusa v presv. altarskem zakramentu; saj je on tukaj pričujoč, kakor Bog in clovek. Da je to res, spričuje nam življenje svetnikov. Vprašajte svetnike, kje so svojo svetost, svojo serčnost, svojo moč jemali? Vprašajte jih, kje so svoje nar serčniše sklepe storili, kje so bili k veličanskim delom vneti? Vprašajte jih, kje so toliko žegna in rodovitnosti za svoje dela pridobili? In od govorili vam bodo:

Pred tabernakeljnom, pred narsvetejšim zakramentom. Vprašajte sv. Alojzija, kako mu je mogoče bilo, da je kot angel v mestu živel; vprašajte sv. Venceslaja, Češkega kralja, kako je kot kralj svetost dosegel; vprašajte sv. Frančiška Ksaverja, kako mu je mogoče bilo, tako čudno veliko del opraviti, in od kod je žegen zanj prejemal; vprašajte sv. Alfonza Ligvorčana, kako je tako sveto živel in s tako obilnim žegnom delal; in odgovorili vam bodo: Te dobrote, te gnade smo pred tabernakelnom z obiskovanjem presv. zakramenta prejemali. Ja svetniki nimajo zadosti besed, nam dopovedati, koliko žegna so pred tem tronom milosti dosegli. Zato so se vselej, kader so le kolikaj časa imeli, k Jezusu zatekli; pri njem so se naj raji pomudili; tam so svoje odpočitne ure doprinašali. Tecite tudi vi, ljubi kristjani pogostoma k temu sedežu milosti. Poslušajte, kaj sv. Avguštín pravi: „Nespametni posvetni otroci! kam greste, svojemu sercu zadovoljnosti iskat? Pridite k Jezusu! zakaj on sam vam zamore dati veselje, ki ga iščete“. O ne pustimo se Izraelcem osramotiti, ki so toliko ljubezni in zaupanja do skrinje zaveze imeli. Dokler so v posesti tega svetišča bili, svesti so si bili božje pomoči; kader so bil v vojski nesrečni, precej so po skrinjo zaveze poslali, in ko so jo duhovni v šotor prinesli, z veseljem in spoštovanjem so jo sprejeli; polno zaupanja je šlo zdaj ljudstvo v boj, zakaj pričujočnost skrinje zaveze jim je bila kot zastava božje pomoči. Keršanskemu ljudstvu, ljubi moji, pa ni potreba, božje skrinje novega testamenta sebo nositi, povsod jo najde; kjer je katoljška soseska, tam je tudi kat. cerkev, kjer je kat. cerkev, tam je tudi tabernakelj, in v njem presv. zakrament, Jezus Kristus, kakor Bog in človek. Kolikor je nov testament obilniše milosti in zveličanja od starega testamenta, toliko je naš tabernakelj obilniše tolažbe, žegna in pomoči od une skrinje zaveze. O kristjani moji! v vseh potrebah, v vseh nadlogah, v vseh nevarnostih pridite sem k tabernakeljnu, tukej molite, tukej zdihujte, tukej tožite Zveličarju svoje reve: vse smete upati od dobrotnosti Zveličarja, ki nas do konca ljubi, in je v znamenje svoje nezmerne ljubezni postavil ta presv. altarski zakrament! — Če si grešnik, ljubi moj kristjan, in te tvoji grehi strašijo, kader pomisliš, da bo treba pred ojtrega sodnika stopiti, teci v cerkev pred sedež milosti; tukej te pričakuje tisti Jezus, kateri je Marii Magdalení grehe odpustil, kateri je Petra milo pogledal, kateri je razbojniku na križu sv. raj zagotovil, kateri tudi od tebe drugzega ne tirja, kakor poterto spokorjeno serce. — Če si pa pobožen, in te svet zavoljo tvoje pobožnosti zaničuje, sovraži in preganja, pridi v cerkev pred sedes milosti; tukej te čaka tisti Jezus, kateri je sam nar več krivice prestati moral, dokler je v človeški podobi po zemlji hodil. — Če si žalosten, če v revščini in nadlogah živiš, če je slabo in bolešno tvoje truplo, podaj se v cerkev pred taberna-

kelj; tukej te pričakuje tisti Jezus, kateri je bogat zadosti, ti iz revščine pomagati, ali ti jo vsaj s tem polajšati, da te v poterpežljivosti po terdi. Tukaj te pričakuje tisti Jezus, kateri je nekdanje le bolnike ozdravljaj, ampak tudi mertve k življenju obudil, kateri bo torej tudi tebi, če je v tvoj dušni prid, ljubo zdravje spet podelil. Naj se ti, ljubi moj kristijan! še tako slabo godi, bodi še tako žalosten in nesrečen, hiti pred tabernakelj, kjer prebiva pomagavec v potrebi, pri njem boš v svojih nadlogah pomoč, za svoje pobito serce polajšanje našel —

Od spovednika sv. Terezije, ki se mu je reklo Baltazar Alverec, pripovedujejo, da se mu je enkrat, ko je pred naravnost svetjšim zakramentom molil in premišljeval, v sv. hostii dete Jezus prikazal, ki je svoje roke proti njemu stegnil, ki so bile s toliko biseri in žlahtnimi kamni napolnjene, da jih je komaj deržati zamogel. Tudi je Alverec besede slišal: „Da bi le kdo bil, da bi jih vzela!“

Hitite torej pred tabernakelj, tam molite, hvalite, prosite! Tje hodite biserov in žlahtnih kamnov, to je božjih milost iskat! Tam pred tabernakeljnom bo vaše bolno serce ozdravelo; tam se zacelejo vse rane; tam bote zgubljeni mir zopet našli; od tam se bote blagoslovljeni kakor modri iz jutrove dežele od Gospodovih jaslje na dom povernili, in srečo našli za časnost in večnost.

Zdaj vam imam še to povedati, da tabernakelj je predpoda svetih nebes.

3. Ko je bilo sv. Janezu v skrivnem razodenju dano v nebesa gledati, zdihnil je: „Glej! prebivališče Boga z ljudmi, in prebival bo ž njimi. In oni bodo njegovo ljudstvo, in Bog sam, njih Bog bo ž njimi“ (Razod. 21, 3.). Če jes zdaj, ljubi moji! tje na tabernakelj pokažem, in ravno tiste besede ponovim: Glej! prebivališče Boga z ljudmi, On prebiva ž njimi, oni so njegovo ljudstvo, in Bog sam, njih Bog je ž njimi! — če tako govorim, nič takega vam ne povem, kar bi res ne bilo, in tudi ne presilujem. Ali tabernakelj ni resnično prebivališče božje med ljudmi? Kdo drugi tukej prebiva, kakor pravi Bog, naš Bog? Ali ni tabernakelj zastava, da smo božje ljudstvo, poklicani k zveličanju in svetosti? Ni ga drugzega ljudstva, pravi sv. Tomaž Akvinčan, da bi svoje bogove tako blizo imelo, kakor si ti, o Gospod nam blizo. Kolika sreča in veselje, se na tem svetem kraju pomuditi! Kdo bi se torej čuditi zamogel, da so svetniki, postavim: sv. Filip Neri, sv. Frančišek Borgia, sv. Alfons Ligvorski po veliko ur, ja cele noči pred tabernakeljnom molili in premišljevali, in so se le težko in z žalostjo od tega kraja ločili. Saj so bili tukaj tako

rekoč že v nebesih, ali vsaj nekoliko tistega veselja, ki ga bomo enkrat v nebesi uživali, so tukaj okušali.

Tabernakelj nebesa na zemljo postavi; brez števila veliko angelov, ki v nebesih gledajo božje obličje, pride doli iz unih višav, in obdajajo vsak tabernakelj katoljških cerkev, in stermé molijo svojega Boga, ki je v podobi kruha pričujoč. Ne samo v podobah, ampak v resnici so nebeški duhovi tukej, in noč in dan tam pred božjim prebivališčem klečé, dasiravno jih mi grešni ljudje ne vidimo. Tabernakelj tako rekoč to solzno dolino v nebesa spreminja, ker nam je dano tukaj gledati Boga, kolikor ga v tem umerljivem telesu gledati zamoremo. Kader se to svetišče odpré, s svojimi očmi gledamo ravno tistega Boga, ki ga svetniki v nebesih gledajo; edini razloček med nami in med njimi je le ta, da svetniki gledajo Boga, kakor je sam na sebi, mi pa ga gledamo v podobi kruha.

Tabernakelj nam je zastava, da bomo tudi mi med družbo angelov in svetnikov sprejeti. Saj le zato Jezus tukej v presv. altarskem zakramentu prebiva, da nas krepča na daljni poti skoz življenje proti nebeški domovini. „Kdor od tega kruha je, pravi on, živel bo vekomej“. Kader bomo pa enkrat stali na koncu pozemeljskega popotovanja, takrat se bo odperl tabernakelj, in iz njega bo prišel Jezus k nam, se bo zedinil z nami v poslednjem sv. Obhajilu, in nas bo spremil na teni smertni poti. Če pa Jezus, ki je pot, resnica, luč in življenje, z nami gre, potlej prave poti ne moremo zgrešiti, dosegli bomo luč in življenje.

S k l e p.

Keršanski poslušavci! ohranite v spominu, kar sem vam od tabernakeljna danes povedal, in delajte po tem. Tabernakelj je presveto prebivališče, imejte ga v časti, kot božje prebivališče, tabernakelj je milosti poln sedež, zato radi in pogostoma pridite sem, pomoč in blagoslov za telo in dušo si sprositi. Tabernakelj je predpoda svetih nebes; nebeški kruh je tukej shranjen, in se vam deli. Prejemajte večkrat, pa tudi vselej vredno to nebeško popotnico, da svoje pozemeljsko popotovanje srečno dokončate, in da bote enkrat v nebeško prebivališče sprejeti. Amen.

Pridiga za 1. nedeljo po razglašenju Gospodovem.

(Koliko moč ima navada; gov. —f—)

„Kader je bil Jezus 12 let star, šli so njegovi starši v Jeruzalem po navadi praznika.“ (Luk. 2, 42.)

V v o d.

Poznam neko reč, ktera ima čudno moč čez človeške misli in želje, besede in djanje, čudno moč čez dušo in telo človekovo, in človeku zljajša vsako delo, bodisi dobro ali hudo, pravično ali krivično; in človeku clo marsikaj takega, kar se mu scer nemogoče zdi, mogoče stori. In ktera je ta reč? Ta reč je navada, in vem, da mi bote radi poterdili nje čudno moč, ker že po pregovoru pravite: „Navada je železna srajca.“

Iz tega pa, kar sem dozdej rekel, že tudi lahko vganete, ktere besede današnega sv. evangelja da so dans pred vsem drugim moje misli nase potegnile. Le sami sodite, kader slišite tiste besede: „Kader je bil Jezus 12 let star, šli so njegovi starši v Jeruzalem po navadi praznika,“ kdo bi se nek ne čudil, da so starši Jezusovi se leto za letom podvergli tako dolgemu, težavnemu in hudopolnemu potovanju iz Nazareta noter tje doli v daljni Jeruzalem! In tako so ravnali tudi drugi judje. Pa ravno beseda „po navadi“, nam razlaga, kako da je to mogoče bilo. O kaj pač navada vse ne premore!

Ravno zato se pa ne morem zderžati, da bi vam danes od moči navade kaj več ne povedal. — Zatoraj zvesto poslušajte, ko vam bom razlagal:

1. koliko da navada premore;
2. zakaj da tako veliko premore;
3. kaj se nam je iz tega učiti? Le zvesto poslušajte!

Razlaga.

1. Najpoprej nam je treba vedeti, kaj da je navada? Navada je večkratno ponavljanje enega in ravno tistega občutleja, enega in ravno tistega dejanja.

Navadimo se kake reči, če jo večkrat premišljujemo in doprinašamo. In glejte, ravno to večkratno ponavljevanje neznao moč nad nas zadobi.

Tista reč, ktera nam nareja vse lahko, vse prijetno, in clo potrebno tako, da težko prebomo brez tistega, ima gotovo veliko moč in oblast čez nas. Vse to pa vam zamorem skazati ravno od navade. Navada nam nareja:

a) vse lahko. — Kar se nam je s perva prav težko zdelo, nič več nam težko ne bo, ako se le večkrat pečamo s tisto rečjo. Dela in opravila, nam od začetka tolikanj težke, polagoma zgubé vso svojo težavo. Kader se pervikrat lotimo kakega dela, vsi smo nekoma nevkretni in nerodni, večkrat pa ko ponavljamo tisto delo, bolj se zgublja perva nevkretnost in nerodnost. In to velja tako za telesne, kakor tudi za dušne dela. Poglejte ga kakega izurjenega rokodelca, kako vspešno mu gre delo od rok; kak drugi, kteri njegovega dela vajen ni, trudil bi se in trudil, in bi pri vsem tem le vendar malo opravil. Ali pa poglejte kakega učenega moža, kako naglo bo preduhtal in prerajtal kako rajtengo ali drugo enako reč, pri kteri bi kak dragi človek, kteri takih dušnih del vajen ni, clo nič ne opravil. — Navada zljajša vsako delo, pa ga tudi

b) prijetnega dela. Kar se nam je s perva zoperno zdelo, sčasoma nam bo kratkočasno, kar nam je bilo grenko, polagoma nam postane sladko. Kako veselje, kterega smo že okusili, nas bolj mika, kakor pa tako veselje, kterega še nikoli nismo vživali in ga toraj nič ne poznamo. Kaka reč (p. delo, jed, pijača, zdravilo itd.), ktero smo morda s perva sovražili, polagoma nam zmerom manj sovražna prihaja, potem nam je ravno tera, in na posled clo prijetna. Kristjanu, ki večkrat prav goreče

moli, molitev ne bo več zoperna, temveč si tolažbo in mir iz nje zajema in veselje. Kdor se večkrat posti, mu post ne bo nadležen in zopern. — Kdor večkrat kaj revežem podari, dobi polagoma veselje nad vboğaimedajanjem, katero se mu je s prva nekama težavno dozdevalo. Kdor se navadi, pridno delati, delo ne bo mu nadležno, temoč kratkočasno, in ne bo lahko brez dela. Pa temu se kar nič ni čuditi, da nam navada to, kar nam je od začetka neprijetno bilo, na posled prijetno nareja; zakaj ravno iz tega, da nam nareja navada polagoma vsako reč lahko, tudi izhaja, da nam jo nareja z časoma tudi clo prijetno. Pa še več stori navada, ter nam nareja nektero reč

c) tako potrebno, da skor ne moremo biti brez nje. Sami veste, kako težko pogreša človek kako reč, ktere se je navadil. Kako težko se bo ločil od kakega prijatla, na ktereга je navezal svoje serce; in clo kako tako žival, katero je delj časa imel in se je je navadil, težko težko bo pogrešal. Ravno tako je s kako jedjo ali pijačo, ali veseljem, ali kako drugo rečjo, katero je dalj časa vžival. Ravno tako se godi tudi s kakim delom ali opravilom dobrim ali slabim, ktereга je človek vajen bil; stori ga, in spet ga stori, včasih skor sam ne ve kdaj. Včasih se ga bo tudi z naj večo silo komej zderžal.

Vse to, kar sem do zdaj pravil, nam skušnja poterjuje; zdaj pa nastane drugo vprašanje:

2. Od kod pa to pride? in zakaj ima navada toliko moč? To pride od tod, ker:

a) navada stori, da kako reč prav dobro spoznamo od vseh strani; bolj pa ko kako reč spoznavamo, lagleja se nam zdi. Vsaka reč ima svojo prijetno in svojo neprijetno stran, obedvojno pa nam navada vzeleče na beli dan. Kar ima kaka reč popolnega in kar nepopolnega ima med seboj, polagoma se pokaže, in sčasoma očitniši in razočniši stopi na dan, in tako naša duša priložnost zadobi, zmerom bolj in bolj obračati svojo zamerkljivost (pozornost) na vse strani tiste reči. In od tod izhaja, da nam je postala prijetna kaka reč, kader smo se je privadili, ktera nam je bila poprej neprijetna. Od tod pride, da kakega človeka radi imamo, kateri nam je poprej zopern bil; navada nam ga je prikupila, ter nam od časa do časa pokazala nad njim marsiktero čednost, ktere s prva nismo videli. Od tod pride, da eden ali drugi kar noče odpustiti od navade. Od tod pride, da z neznano vdanostjo prebó marsikaj, kar bi nas na njegovem mestu popolnoma zbegalo, nam delalo nezmerni nepokoj in neznao bolečino.

b) Čudna moč navade se izbaja tudi od tod, ker smo tisto reč, ktere smo se navadili, strinjali in navezovali na vse druge naše misli, in kolikokrat nam pride ena ali druga teh misel v glavo, nas nehoté opominja tudi une reči, ktera je bila zvezana s to mislijo, in nam je v navado prišla. — Vzamimo kakega grešnika, postavim nečistnika, ki je pregrešno zvezo imel s kako peršono, ktera se mu je v serce vlezla, da je nanjo mislil pri vseh svojih delih in opravilih. Takega človeka bodo nespodobne misli motile in nesramne želje obhajale tudi še potem, ko je smert ali kaka druga taka okoljstava razderla njegovo pregrešno zvezo s tisto peršono, kolikokrat kaj takega dela, kar ga opominja na tisto peršono. Ravno to velja od lakomnika, ki je na posvetno blago navezal svoje serce; tudi če posvetno blago zgubi, in se prav v živo prepriča od nestanovitnosti posvetnega blaga, le kakor hitro dela kaj takega, s čem si je poprej kaj pridobil, mu misli rade nazaj obhajajo na posvetno blago. — Tako tudi nevošljivec ali togotnež; če se tudi z enim spravi, in ga več ne zavida in ne sovraži, le lahko nevošljivost in sovražstvo oberne na ktereга drugega. —

Kdor se je igre navadil, težko se je bo odvadil, ker mu misli le rade tje vhaajajo, zato, ko ga zdaj ta, zdaj una reč, ktera je bila z igro v zvezi, nanjo opominja. — Kdor se je kletvine navadil, prav težko se je bo zderžal, in včasih mu clo po nevedoma šine čez jezik kaka preklinjavska beseda, kakor hitro se spomni tiste reči, ktera ga je bila v jezo in kletev zapeljala. — In včasih se zgodi, da nam tista reč, ktera nam je s perva priložnost dajala, da smo se navadili te ali une reči, zdaj nič več priložnost vanjo ne daje; in vendar jo še svoj pot doprinašamo, ker se nam je terdo navezala na druge naše misli; kar se lahko skaže z zgledi: Vzamimo postavim bogaboječega kristjana, kteri se je navadil Bogu darovati vse svoje djanje in nehanje; takega človeka vsaka ljuba božja stvar opominja na Boga: rumeno solnce gori na nebu, mile rožice na polju, drobne ptičice na drevju, in karkoli mu drugega pride pred oči, mu v spomin sklicuje božjo neskončno dobroto in nezmerno ljubezen! —

3. Kaj pa se bomo učili iz tega, če vemo, kako čudno moč navada ima. Vse se ob kratkem ne da razložiti; zatorej povem le nekoliko, kar se opira na to, kar sem pravil do zdaj.

Če nam navada nareja vse lahko, gotovo:

a) ne bo tako neznano težko, bogaboječe živeti, saj gotovo ne tolikanj težko, kakor se ljudem rado dozdeva. — Naj si že bo, da se ti s perva težavno zdí, spolnovati vse svoje dol-

žnosti; naj si že bo, da se moraš od konca močno premagovati, preden vžugaš kako hudo nagnjenje; naj si že bo, da se moraš veliko truditi, si dosti prizadevati, marsikaj nad seboj popravljati, preden si prilastiš vse tiste lastnosti, ktere so potrebne k pravičnemu življenju, in nam jih je naš nebeški Učenik zaznamoval z lepim zgledom, da bi nam serce dajal, neprestrašeno in zvesto (stanovitno) za njim hoditi: tako strašno težavno, ali clo nemogoče — kakor nekteri mislijo — pa vse to vendar le ni. Sej se nam vendar tudi naj težavniše delo, naj teže opravilo z vedno vajo zljajša; zakaj pa bi se nam ne zljajšalo tudi pobožno življenje? Le začni, in začeto ponavljaj! Po tem potu ti bo na zadnje vse lahko. Svetniki tudi niso kar na enkrat prišli na tako stopinjo keršanske popolnosti, ampak le polagoma. Dobro so delali, in zopet delali in ponavljali, in tako prišli naprej in naprej!

Če nam večkratno ponavljanje kako reč clo prijetno stori, nam bo

b) clo veselje narejalo, dobro delati, kakor hitro spoštovati začnemo to, kar je dobrega. — Veselilo nas bo, storiti, kar velevata zdrava pamet in sv. pismo; da, še clo terpljenja bomo na zadnje veseli, kterega nam pošilja božja previdnost. In od druge strani se nam bo studna zdela vsaka nasprotna misel ali želja, ktera ni po božji volji; in nam bo zoperna vsaka krivica, sleherna pregreha. — Če se hočemo prepričati, da večkratno ponavljanje dobrega zares ima tak vspen, ni nam treba drugega kot pogledati na častljive služabnike božje. O kako so bili veseli, kader so storili in doprinesli kako dobro delo! Kralj David pravi: „Za me je dobro (prav srečen sem), da se Boga držim, in v Gospod Boga stavim svoje zaupanje; da vse tvoje delo oznanujem (hvalim — razglasujem) med vratmi hčere Sionske“. (Ps. 72, 28.) Tudi aposteljni so vsi zadovoljni šli iz zbora sodnikov, kteri so jim silo delali in krivico, in so se veselili, da so imeli zavoljo Jezusa kaj preterpeti. In sv. marterniki so v sredi neusmiljenih muk Boga hvalili in mu hvalne pesmi peli, dokler jim strašna smert ni ust zaperla.

In če nam na posled večkratno ponavljanje kako reč nareja clo tako potrebno, da smo kar težko brez nje, nam bo

c) nemogoče, drugač kot dobro ravnati. — Naj si bodo priložnosti k hudemu tudi še tako razločne in vabljuje, naj si bodo zapeljevanja tudi še tako mikavne, in skušnjave tudi še tako omamljive; kristjana, kteri se je dobrega navadil, ter se z večkratnim ponavljanjem v dobrem vterdil, ne bodo na tla poderle! On se zave svoje imenitnosli, čuti svojo moč podperto, se ve, da

z božjo pomočjo je v dobrem preveč vaje in izurjen, kakor da bi od dobrega odstopil, in se hudemu vdal. Kakor Egiptovski Jožef poroče: Kako bi zamogel kaj takega storiti Ali kakor sv. Terezija: „Rajši umreti kot grešiti“. Pa se ve, da je on zgodaj začel, dobrega se vaditi, in se dolgo dolgo uril in vadil v dobrem, preden je prišel na to stopinjo.

S k l e p.

Tudi vi, ljubi moji! ponavljajte in ponavljajte vse dobro, in na posled tudi vi ne bote mogli drugač storiti, kakor dobro. So-sebno pa naj starši na to gledajo, da svoje otroke v dobrem vadijo od malih nog In kader se bomo v dobrem že tako močno vterdili, da nam bo to, kar je dobrega, ne le lahko, ampak tudi prijetno, in clo potrebno, smemo se po vsi pravici zanašati, da smo pripravni za nebeške prebivavce. Amen.

Pridiga za 2. nedeljo po sv. treh kraljih.

(Kako je treba začeti, da se srečno v zakonu živi? gov. L. M.)

„Bil je pa tudi Jezus povabljen in njegovi učenci na ženitnino“. Jan. 22.

V v o d.

Danes zagledamo dobrotljivega Jezusa na ženitnini v Kani na Galilejskem, kjer je prvi čudež storil, ter vodo v vino spremenil. To je storil, da bi novozaročenima, kterima je bilo vina primankalo, iz stiske pomagal, in poštene svate razveselil. Oh srečni ljudje! poročete, ki so Jezusa na svoji ženitnini imeli; oh, to je bilo veselje, ki se popisati ne da! In kdo med vami, kader v zakonski stan stopi, bi si ne želel tudi Jezusa za svata imeti? Njegov zakon bi

bil gotovo srečen, ter bi ga sam Božji sin s svojo vpričujočnostjo posvetil. Toda na vidno vižo Jezusa na ženitnino dobiti ne moremo, ker on zdej v nebesih ob Božji desnici sedi, zgodi se pa to lahko na nevidno, duhovno vižo, če ga ženin in nevesta lepo za svata povabita, kar se zgodi, ako vredno prejemeta zakrament s. zakona. Kaj pa je treba storiti, da se vredno prejeme ta sv. zakrament? Ali z drugo besedo, kako je treba začeti, da bo usmiljeni Jezus k novozaročenima na ženitnino prišel, ter njih zakon požegnal in srečnega storil? To vam bom dans razložil; poslušajte!

R a z l a g a.

Lepšega stanu ga pač ni na svetu, kakor je deviški stan. Nedolžnega mladenča in čiste device so angeli veseli, in Bog sam ima dopadajenje nad njimi, Jezus je njih priserčni prijatelj, ki je deviški stan s tem posvetil, da si je prečisto Devico za mater izvolil, in med svojimi učenci s. Janeza zavoljo njegove deviške nedolžnosti naj bolj ljubil ter njemu, deviškemu mladenču, s križa svojo deviško mater izročil. Pa „te besede ne zapopadajo vsi, pravi usmiljeni Zveličar, ampak le tisti, kterim je dano.“ Potreben je tudi zakonski stan. Bog ga je postavil, da bi starši v njem otroke v božjem strahu redili, in eden drugemu v zveličanje pomagali. Kristus je zakon clo med s. zakramente povzdignil, da bi tisti, k va-nj stopijo, zraven pomnoženja posvečujoče gnade božje tudi še posebno pomoč zadobili, in svojega stanu težke dolžnosti zvesto spolnovali. To posebno pomoč Božjo pa le tisti zadobi, ki zakrament s. zakona vredno prejme, in toraj iz pravega že zgorej omenjenega namena v ta sv. stan stopi, da bi namreč otroke, ki mu jih bo Bog dal, v božjem strahu izrejal, in sebi in tem svojim v zveličanje pomagal. Toraj je pa treba,

a. popred dobro premisliti, ali imaš za ta stan potrebne lastnosti, ali pa ne. Zaveze enkrat storjene nobena moč več ne razveže, le sama smert. Kdor pa v tem stanu kaj drugega išče, se rad opeče, in sreče, ki si jo v njem domišljeuje, ne dobi. Zlo se tedaj goljufa, kdor gleda le na vunanjo lepoto. Ona je roži podobna, ki danes v naj lepšem cvetju stoji, juter že se pa osuje in obleti. Majhna bolezen je dosti, in po njej je. Pod vunanjo lepoto pa je tudi lahko skrito zlo hudobno serce. Tudi kača ima lepo pisano polt, pa je strupena, in marsiktero jabelko lepo rudeče od zunaj je piškavo in červivo od znotrej. Tudi le samo na obilno doto ni gledati. Veliko premoženje samo na sebi, naj bi

tudi še toliko bilo, vendar le še zakona srečnega ne stori. Kdor se le na bogastvo zanaša, podoben je človeku, ki je svojo hišo na pesek postavil. Huda ura pride in ploha pridere, hiša pade in se razsuje. Ravno taka je z bogastvom. Danes si bogat, nesreča pride, in ti juter že beraško palico v roko sili. Oh, ko bi vas peljati mogel v hiše bogatinov. Vidili bi ondi lepe poslopja, veliko blaga in premoženja obilno, ali zadovoljnosti malo. Bogastvo vtegne clo marsikteremu biti v spotiko in pogubo. Toraj pa pravi Jezus sam: „Poprej pojde velbljud ali kamela skoz šivankino uho, preden bogatin v nebesa.“

b. Ktere pa so tedaj lastnosti zaročenima potrebne, da zamoreta svoj zakon srečno nastopiti, in srečno v njem živeti? So: delavne roke in pobožno serce.

„Kakor ptica rojena, da leta, je človek rojen, da dela,“ govori že v stari zavezi pobožni Job. Delavnost je toraj vsakemu potrebna, temveč zakonskim. Dokler je človek sam, ima skerb le sam za se. Ako pa v zakonski stan stopi, skerb prevzame za njih več. Tedaj mu je pa tudi toliko več pridnosti in marljivosti treba. In naj bi ženin in nevesta še toliko premoženje prevzela, ž njim bi pa modro gospodariti ne umela, kaj bi pomagalo? Razkadilo se bo kakor prah na cesti o hudi sapi!

Poglavitna reč, ženinu in nevesti naj potrebniša lastnost pa je pobožno serce. Pobožnost — majhena beseda, pa je pomenljiva in važna, ki veliko reči v svojem krilu nosi. — Ona jih uči, nedolžne v zakon stopiti. Oh, kako lepo je viditi ženina, ki fantovski venec po pravici nosi, in nevesto, ki deviški krancelj pošteno na glavi ima. Kakor dva angelja si bota obljudo dala, in jo tudi zvesto spolnovala. —

Pobožnost jima veleva na dalje keršansko ljubezen. Veliko se scer po svetu od ljubezni govori, pa prave keršanske ljubezni med ljudmi dosti ni. Ona je v nebesih doma, prebiva pa v sercu čistih duš. Ona veže bogoljubne duše skupej, njim trupla z lepimi lastnostmi opleta. Namestnik božji jo pred oltarjem zvežejo; sklenejo pa v nebesih sam večni Bog. Ona terpljenje polajša in veselje poslajša; le ona v zakon srečo prinese. Pobožnost jih med drugim tudi še to posebno uči, da brez gnade božje človek nič dobrega ne stori, da njima je treba za to nebeško doto pred vsem drugim skerbeti, se tedaj po čisti spovedi z Bogom spraviti, krivico poravnati, po vrednem sv. Obhajilu se z Jezusom skleniti, in tako njega v svatovščino vzeti. Kjer tega ni, hudobija pride k poroki, in nesreča od poroke domu grešnemu ženinu in nevesti za petami hiti.

Živela sta na Nemškem dva zakonska človeka. Imela sta lep

mlyn in obilno premoženja. On je bil dobra duša, pošten in pravičen, da malo takih. Vsa drugača pa ona, jezična, togotna, da ji ni bilo para. Naj več pri njej je njen mož prestal, je pa tudi vse prav po Jobovo preterpel. Nekterikrat je svojo nadlogo svojemu duhovnemu pastirju potožil. Tolažili so ga in rekli: Poterpite in molčite! Ker mu je bil pa križ le pretežek, obolel je, se vlegel, in umerl. Zapuстил je svoji ženi edino hčer in veliko bogastvo. Marica že poprej od matere vsa razvajena, je bila zdej še bolj spačena. Kar je le želela, mogla je imeti. Stopila je v 18. leto, in že so od vseh strani po bogati mlinarjevi hčerki popraševali. Pa zbirčnemu dekletu ni bil nobeden po volji. Eden je bil prereven, drugi prenevkreten, tretji preneroden in tako naprej. To seer en čas terpi, ali na posled le nobenega več ni. Že so se ji jeli po vasi posmehovati, kar se oglasi iz ptujega kraja mladeneč, ter zanjo snubi. Vedel se je tako priljudno obnašati, in znal tako po gosposko sukati, da mu Marica ni mogla roke odreči. Ljudje so mu tudi silno veliko bogastvo pripisovali, — ali — enega mu je mankalo! — vere ni imel nič. Pa na to ne gleda spridena hčerka. Duhovni pastir ko to vidijo, so jo ljubeznivo opominjevali in mater resnobno svarili, pa ste jim zamerile, in se jim na skrivnem posmehovale. Ljudje po vasi zdej niso od drugega se menili, kakor od imenitne poroke mlinarjeve hčere, od lepe bogate obleke ženina in neveste in od bogate gostije na ženitnini, in so zaželjenega dne že komaj pričakovali. Stari so sed pa je rekel: „Iz serca jima vse dobro želim, saj hudo samo rado pride; ali da na sv. vero tako malo porajtajo, ne more se srečno izteči!“ — Marica in njen mož sta nekoliko časa srečno skupej živela, tako da je že marsikteri z nevošljivim očesom nanje pogledoval. Ali kakor o poletnem času, kader je le dolgo vreme lepo in jasno nebo, se rada nenadama huda ura napravi, in med bliskom in treskom silno ploho razlije na razpokano zemljo in rečice in reke napaja, da bregove prestopijo, in se s strašno močjo čez senožeti in polja vderó, in kakor dalječ sežejo, vse razkopljejo in vse pokončajo; taka je bila tudi z Maričino srečo, ki ni dolgo terpela. Na zlate besede: „Moli in delaj“ sta mlinar in mlinarica pozabila. Marica je seer od svojega ranjega očeta lepih naukov še toliko v sercu hranila, da molitve, sv. maše in prejemanja sv. zakramentev ni še popolnoma v nemar puščala. Ker je bil pa njen mož brezvesten človek, ki ne le na vse to ni nič porajtal, temveč se je še clo posmehoval in potem tudi očitno zoper sv. vero zabavljaj, nje sv. šege in navade grajal, in nje služabnike obiral, je Marica, v sv. veri tudi ne ravno dosti terdna, zmerom bolj za njim potegovala. Ni še dosti časa preteklo, in že je sv. zakramente clo v nemar pustila, in tudi v cerkev ni več hodila. To je bila v nesrečo perva stopinja. — Družina je bila sama sebi prepuščena. Nanjo pomerkati se je gospodarju in gospodini prekmetiško zdelo;

tedaj je pa tudi delala, kar rada. Polje ni bilo pri mlinarjevih nikoli o pravem času obdelano, in je namesto zdravega sadeža rodilo osat in plevel. Živina slabo gleštana je stradala, zraven pa bilo tudi pogostoma presiljena in pregnana, tedaj je bilo pa tudi vsak hip slišati: v mlinu je pa spet konj poginil ali krava proč prišla. Pa kaj sta Marica in nje mož na to porajtala; saj sta imela dnarja zadosti. Rekla sta: Če nama v hramu (keldru) zmanjka, imava pa v žitnicah, in če tam ni, je pa v hramu in na polji. Da bi na nič priti vtegnila, zdelo se jima je nemogoče. — Ljudje v vasi so njima bili preveč neotesani in prekmetiški; toraj se pa tudi z njimi nista dosti pečala, nasproti se pa večkrat v mesto na obede in gostije peljala, in tudi doma mestnjanom prav po gosposko postrezala; sej kjer je dnarjev dosti, tudi prijatlov ne manjka. S takim ravnanjem sta pa domače ljudi oplašila, da si v mlin niso več upali, ki je pa tudi več stal, ko delal. To je bila druga stopinja v nesrečo. — Da bi bila vse prav po gosposko imela, svojih otrok nista v domačo šolo pošiljala, temveč sta jim učenika na dom dobila. Kakšno vero da je imel, ne vem; menim, da nobene ne, in kako so bili otroci pri takem ravnanju izrejeni, si lahko mislimo. Tako gospodarstvo pa je veliko dnarja pobralo. Mlinar stirja zdej en dolg za drugim. Pa vse to še ni zadosti, začel je tudi na posodo jemati, zraven pa le hotel zmerom še po stari navadi živeti. Dolga je vsaki dan več, dokler se ljudje za zadnje ne vstajijo, in mu več nič posoditi nočejo. Zdej pa tudi pomankanje na enkrat pri vseh oknih v mlin pogleda, Marica pa z materjo vred zdihuje: „Oh, kaj me je pač tako premotilo, da sem se na tega brezverneža navezala; boljši bi mi bilo, naj bi bila naj slabšega moža na vasi v zakon dobila!“ Pa zdej je bilo kesati se že prepozno. Ljubezen je med zakonskima popolno vgasnila, in kako drugač, saj ni bila keršanska; veselje je potihnilo, namesto njega pa se kreg in prepir iz mlina odmeva, in večkrat je zlo hudo v njem zagromelo. Da je pri tem tudi stara mlinarica, ki je bila vse te nesreče naj bolj kriva, svoj del dobila, je gotovo. Zlo se ji je vtevalo. K duhovnemu pastirju, kterega je bila poprej popolno pozabila, zdej hiti, ter jim svojo nadlogo potoži. Opomnili so jo na svoje nekdanje opominjevanje in rekli: Kakor ste si postljali, bote ležali! Dali so ji še druge svete in opominjevanja, pa niso bili ne njej ne Marici po volji. Ko bi njima bili zamogli kake tisuče dnarja podariti, bilo bi njima ljubši. Kakšen pa je bil konec te žalostne pesmi? Prosenca leta 1850 je jelo naenkrat v mlinu goreti. Ker ga je bil pa Maričin mož malo pred tem za veliko zavaroval, in ker je bilo vse, kar je le kaj vrednosti imelo, že poprej iz njega odnešeno, zdelo se je to gosposki čudno. Prišli so preiskovat, in pokazalo se je, da je mlinar zastopljen s svojo ženo in nje materjo mlin sam zažgal. Vse tri so zaperli v ječo, kjer so svoje zmote premišljevali; otroci pa hodijo od hiše do hiše, in kruba prosijo.

S k l e p.

Ljubi moji! Ne rečem, da bi se vsak zakon tako nesrečno končal; tega pa vendar nemoremo tajiti, da je več nesrečnih zakonov dandanašni, ko srečnih; od kod to pride? Od tod, ker ljudje pogostoma brez prevdarka v ta stan stopijo, ter v njem vse druge sreče iščejo, kakor jo zakon v resnici dati zamore. „Poslušajte,“ pravi sv. Krizostom „kako ti stari (kader so se ženili ali možili,) niso iskali dosti blaga, ali veliko bogastvo, ali obilno hlapcev in dekel in toliko in toliko oralov zemlje, ali slovito vunanjo telesno berhkoto; temveč dušno lepoto in lepo pošteno obnašo.“ Oh, ljube duše! ki v ta stan stopite, tudi ve nikar drugega ne iščite, kakor to. Dušna lepota je podlaga prave sreče v zakonskem stanu, ali z drugo besedo, delavne roke in pobožno srece. Ako tedaj iz pravega namena svoj zakon nastopite, da bi v njem svoje otroke po keršansko redili in eden drugemu v zveličanje pomagali, bote si s tem Jezusa za svata povabili, zakon srečno začeli, veselo in srečno končali, kader pride enkrat nebeški ženin, da vas k nebeški svatovščini zakliče. Amen.

Pridiga v god presvetega imena Jezusovega.

(Hvaljen bodi Jezus Kristus; Kako je izgovarjati to keršansko pozdravljevanje? gov. G. K.)

„Ker je bil otrok obrezan, mu je bilo dano ime Jezus“. Luk. 2, 21.

V v o d.

Lepa je keršanska navada, pozdravljevati se s pozdravljevanjem: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ S tim starim kerščanskim pozdravljevanjem spoznamo Jezusa za svojega Gospoda in svojega Boga, za svojega Odrešenika, Zveličarja in nebeškega Učenika. S tim pozdravljevanjem zahvaljujemo tudi Boga za neprecenljivo dobroto, da nam je poslal svojega edinorojenega Sina iz nebes na zemljo, da bi nas odrešil in zveličal. S tim pozdravljevanjem ob enem tudi častimo in hvalimo Jezusa, pred čegar imenom se morajo vklanяти vsako koleno v nebesih, na zemlji in pod zemljo. Ali da bomo s tim lepim pozdravljevanjem vse to dosegli, je vse na tem ležeče, da prav izgovarjamo te svete besede. Poslušajte toraj danes, v god sladkega Imena Jezusovega, o katerem nam sveta cerkev v spomin sklicuje, da je božji Sin po angeljevem sporočilu pri obrezovanju dobil sveto ime „Jezus“: kako je treba izgovarjati to kerščansko pozdravljevanje, — pozdravljevanje: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ in nekatere nagibe, kateri nas priganjajo, prav izgovarjati to sveto pozdravljevanje! Pripravite se in jaz začnem v presladkem imenu Jezusovem!

R a z l a g a.

1. Pri vsaki reči, to dobro veste, je neizrečeno veliko ležeče na tem, kako se opravlja tista reč. Tudi posdravljevanje, bodisi

samo ob sebi še tako lepo, nobene cene imelo ne bo, ako se ne godi prav po keršansko. Če si hočemo s keršanskim pozdravljevanjem: „Hvaljen bodi Jezus Kristus“ tudi res pozdravljati prav po keršansko, mora se to zgoditi a) s priserčno ljubeznijo do Jezusa, katerega hvalimo s tim pozdravljevanjem, in b) s priserčno ljubeznijo do bližnjega, katerega pozdravljamo s tim pozdravljevanjem.

a) Pozdravljevanje: „Hvaljen bodi Jezus Kristus“, moramo izgovarjati naj poprej s priserčno ljubeznijo do Jezusa, katerega hvalimo s tim pozdravljevanjem. Kader nam kdo v misel vzame ime kakega človeka, kateri nam je storil veliko dobroto, in ga mi zdaj vsi hvaležni zares radi imamo, o kako naglo se nam jezik razveže, in začnemo hvaliti in povzdigovati našega dobrotnika, da hvale ni ne konca ne kraja, in nobeden nam tega za zlo ne jemlje, in še clo po volji je to vsakemu poštenemu človeku, da smo hvaležni in da ljubimo dobrotnika. Hvaležno ljubezen pa, ki jo skazujemo ljudem, smo v tem obilniši meri skazovati dolžni Jezusu, kateri nam je skazal več dobrot, kakor vsi ljudje vesoljnega sveta skupej. Ljubil nas je, ko ga mi še nismo mogli ljubiti. Ljubil nas je, ko smo še grešniki bili, in je svoje življenje dal v naše odreščenje. Kdo bi tedaj Jezusu ljubezni ne povračeval z ljubeznijo? — Ko se je usmiljeni Jezus po svojem vstajenju prikazal Mariji Magdaleni v podobi vertnarja, in ga je Magdalena žalostno vpraševala, ali je on kam djal telo Jezusovo, ko ga v grobu ni več bilo, zakliče jo Jezus z navadnim glasom po imenu, in Magdalena ga spozna. In Magdaleno je pri tej priči ljubezen tolikanj prevzela, da se je kar zgrudila Jezusu k nogam. In Magdalena je le svoje lastno ime zaslišala iz Jezusovih ust, in ne njegovega presvetega imena! Tem bolj bi moglo nam serce goreti za Jezusa, kader slišimo ali izgovarjamo njegovo presladko ime. Magdalenina ljubezen bi mogla prevzeti tudi naše serce, kader se pozdravljamo s pozdravljevanjem: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“

b) Pozdravljevanje: „Hvaljen bodi Jezus Kristus“, pa moramo izgovarjati tudi s priserčno ljubeznijo do bližnjega, katerega pozdravljamo s tim pozdravljevanjem. Če pravi kristjan koga pozdravlja, vošči mu s tim dobro, dobro želi, dobro prosi od Boga. Kdor bi bližnjega pozdravljal le z jezikom, v sercu pa bi mu hudo želel, ne bil bi pravi kristijan; bil bi le hinavec, bil bi lažnik, bil izdajavec, kakoršen je Judež bil, ki je z lepim pozdravljevanjem in poljubovanjem Jezusa izdal. Takega izdajavca se ogiblje vsak pošten človek, koliko manj bo še le Bog maral zanj! —

Novo zapoved — to veste — nam je Jezus dal, da se ljubimo med seboj, kakor je tudi on nas ljubil. Unanje pozdravlje-

vanje pa nam je znamenje notranje ljubezni, ki nam v srcu gori. Tudi Jezus je lepo pozdravljal svoje učence, ko se jim je prikazoval po svojem vstajenju. „Mir vam bodi!“ jim je večkrat ponavljal. Gotovo je pa vsak zmed nas terdno prepričan, da Jezus svojim učencem ljubelega miru ni voščil le samo z jezikom, ampak tudi s srcem. Tudi mi, kader se pozdravljamo, voščimo si dobro ne le z jezikom, ampak tudi s srcem. In kader naš jezik bližnjega pozdvajljeva je izgovarja lepo keršansko pozdravljevanje: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ naj naše srce te svete besede bližnjemu v blagor tako le tolmači in razlaga: „Jezus, kteremu bodi čast in hvala vekomaj, daj ti ves svoj blagoslov za dušo in telo!“

Glejte! tako moramo izgovarjati to keršansko pozdravljevanje. Naj vam naštejemo še nektere nagibe, kteri nas priganjajo, da prav izgovarjamo to lepo pozdravljevanje:

2. Jezus je gotovo zaslužil, da ga mi ljubimo, hvalimo in častimo na vso moč! — Mislimo si hudodelnika v ječi, v smert obsojenega. V svoji hudobiji je šel, ter hotel svojega dobrega kralja umoriti in njegovega sina, in še veliko drugih hudobij je doprinesel. Pa pravica ga je dosegla, v ječo vergla, in obsodila v grozopolno smert. Ali glej! blagega kralja blagi sin se hudodelnika usmili, akoravno je ta tudi njemu stregel po življenju. Samega sebe ponudi v terpljenje in smert, da bi hudodelnika rešil. Da se vkleniti s tistimi verigami, s kterimi je bil poprej hudodelnik vklenjen; prepusti mu svoje premoženje, svoje stanovanje in vse, kar ima, in se da namesto njega umoriti v grozopolnih mukah. Vse to stori iz same čiste ljubezni. In za vse to nič drugega ne tirja od hudodelnika, razun da se posihmalo poboljša, in mu ljubezen povračuje za ljubezen. — Kaj ne, kako velika je ta ljubezen! In kako strašno nehvaležen bi hudodelnik bil, ako bi v svoji sreči pozabil svojega dobrotnika, ali pa bi se morebiti še clo sramoval, od njega govoriti, ter ga častiti in hvaliti! — Mislim, da ste že sami vgnili, kaj pomenja ta prilika! Jezusu svojemu Odrešeniku in Zveličarju smo še vse več dolžni. Da to prav spoznamo, le pomislimo, kdo da je Jezus, kaj da je storil, za kterega da je vse to storil, in počemu da je storil vse to?

a) Kdo je Jezus Kristus? Jezus Kristus je edinorojeni Sin Boga Očeta, je pravi Bog kakor Bog Oče in Bog sveti Duh, je Gospod in stvarnik nebes in zemlje, kterega so vse stvari dolžne moliti, častiti in hvaliti.

b) Kaj je Jezus storil? Včlovečil se je, ter podobo hlapca nasé vzal; reven je postal, da lastnine ni toliko imel, da bi bil

nanjo svojo gravo položil. Za svoje dobre je bil zaničevan in preganjan. V smertnih težavah je kervavi put potil; po nedolžnem je bil tožen, po krivici v smert obsojen; neusmiljeno bičan, s ternjem kronan, s terstom tolčen, zapljuvan in zasramovan; s težkim križem je bil obložen, s strašnimi žebli na križ prubit; kot hudo delnik je visel na križu med dvema razbojnikoma; v nepopisljivih bolečinah — od vseh zapuščen — zaničevan in preklinjan — umerje! — O ljube duše! vse to premišljajmo! vse to prevdarjajmo pogostoma, da spoznamo, kako velika da je njegova ljubezen, in mu jo z ljubeznijo povračujmo!

3. Za katerega pa je Jezus vse to storil, vse to terpel? Za nas, svoje stvari, ki smo prah in pepel, njegovi sovražniki, ki smo ga žalili z brezštevilnimi grehi, in mu z gerdo nehvaležnostjo povračevali in plačevali njegove dobre!

4.) In po čemu je vse to storil in terpel? Da bi nas odrešil od pekla, katerega smo si zaslužili. — Glej kristijan! ko bi te vergli v razbeljeno peč, kakor je bila tista Babilonska, v katero so bili verženi Danielovi tovarši, o kako strašno bi bilo to! Plamen bi bil pod teboj, plamen nad teboj, plamen pred teboj in plamen za teboj, in v tem strašnem plamenu bi se zvijal, bi ječal, in se pri živem telesu peči začel. In tako grozovito muko bi moral terpeti celi dan — ali pa celo leto — ali pa še celo sto let! O kako strašno bi bilo to! In vendar bi še vse to nič ne bilo v primeri s peklom, kjer obupnost in huda vest terpljenje pomnožuje in grozopolna zavest, da peklenskih muk nikdar ne bo konca, ne kraja! Mislimo si veliko peščeno goro, in vsakih tisuč let bi ptičica priletela, in zernice peska odnesla. Od Adama do zdaj bi bila odnesla še le 5 zernic, kar bi se še ne poznalo ne na toliki gori. Koliko nezmerno število let bi bilo treba, da bi bila odnešena vsa gora! In vendar bi enkrat pretekle te leta, in bi ne bilo ne gore, ne peska več; pekla pa bi le še ne bilo konec, pekel bi se spet kakor iz novega začel! — Glejte, ljubi moji! da v ta strašni kraj ne pridemo, zaslužil nam je Jezus. Bodi mu čast in hvala vekomaj!

Jezus nas pa ni samo od pekla rešil, on nam je tudi nebesa zaslužil in zopet odperl. Po njem smo postali božji otroci in dediči nebeškega kraljestva. Gori v nebesih bomo večno srečni gledali Boga, naj večo, naj slajšo dobroto; tam gori pri Mariji, naši mili ljubi materi, v sredi angeljev in svetnikov in vseh dobrih ljudi, bomo uživali veselje, kakoršnega oko ni vidilo, uho ni slišalo, in nobenega človeka serce ni občutilo, in vse to na veke, brez konca in kraja! In vse to nam je Jezus zaslužil: kdo bi ga ne ljubil! kdo bi ga ne hvalil!

S k l e p.

Ljubi poslušavci! če si še enkrat v spomin pokličemo, kar smo danes premišljevali, lahko se bomo prepričali, da Jezusa nismo v stanu nikdar zadosti ljubiti, nikdar zadosti hvaliti, ko bi ga tudi skoz celo dolgo večnost ljubili in hvalili! Ko bi tudi vsi ljudje po vesoljnem svetu ves čas svojega življenja na kolenih klečé Jezusa hvalili in častili, in ko bi slehern njih dihlej bil hvala in zahvala do Jezusa; in ko bi tudi vse stvari, in vsi angelji in svetniki ob enem in v enomer ga hvalili in častili, vendar bi mu še ne bilo zadosti hvale in zahvale, ki si jo je z nami zaslužil. Res, preslaba je vsa naša moč. Kolikor pa premoremo, radi storimo! Z lepim keršanskim pozdravljevanjem: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ hvalimo in zahvalujemo Jezusa, da ga le prav izgovarjamo. Izgovarjajmo ga toraj vselej pobožno, ter s priserčno ljubeznijo do Jezusa, s priserčno ljubeznijo do bližnjega, in zaleglo bo Jezusu v hvalo, pa tudi nam samim v blagor in prid. „Živim, pa ne jaz, ampak Kristus živi v meni“, bomo tudi mi lahko rekli s sv. Pavlom. Skušali si bomo sami nad seboj, da s Kristusom sklenjeni v ljubezni se še le zamoremo imenovati zares srečne, in če bi tudi vse pozemeljske nesreče letele na nas! Prepričali se bomo, da le v ljubezni do Jezusa nam je odperto pravo bogastvo, če bi tudi pri tem se znašli v naj večji pozemeljski revščini in siročini. S Kristusom sklenjeni v ljubezni nam clo smert več strašna ne bo! Kakor sv. Pavel tudi mi lahko porečemo: „Kristus je moje življenje, in smert mi je dobiček!“ Amen.

Pridiga za 3. nedeljo po sv. treh kraljih. 72

(Kako se očistimo dušnih gob? gov. L. F.)

„Gobov človek je prišel k Jezusu in je rekel: Gospod! ako hočeš, me moreš očistiti. In Jezus se ga je dotaknil in rekel: Hočem, bodi očiščen in kar čist je bil od gob“. (Mat. 8, 1—5.)

V v o d.

Kdor je današnje sv. evangelje prav poslušal, vedel bo, da je Jezus dva človeka ozdravil. Eden je bil gobov, to je, imel je tisto strašno, ostudno bolezen, po kateri je človek celih 10—20 ali še več let umiral in je bil še živ, kakor merlič, izpahnjjen iz vse človeške družbe. Drugi bolnik je bil mertvouden, za katero bolezen tudi ni nikjer pomoči, kakor pri Bogu. Pervi bolnik, to je, gobovi človek je sam prišel k Jezusu, sam ga je molil, rekoč: „Gospod! ako hočeš, me moreš očistiti“. Drugi bolnik, to je, mertvoudni hlapec ni mogel sam do Jezusa priti, pa imel je usmiljenega gospoda, kateri je namesti njega šel k Jezusu, pri njem pomoči iskat. Oba Jezus ozdravi, z ravno tisto močjo, brez vsakega zdravila, v prvi minuti, po svoji božji vsegamogočnosti. Dva čudeža je storil nad njima. Nad gobovega je tedaj stegnil roko, se ga je dotaknil in rekel: „Hočem, bodi očiščen“, in kar čist je bil; to je bil prvi čudež. K bolnemu hlapcu pa Jezus ni šel, ker je videl, da ima njegov gospod, ajdovski stotnik, toliko zaupanja v njega, da je rekel: „Gospod! nisem vreden, da greš pod mojo streho, temuč reci le besedo, in moj hlapec bo ozdravljen“. Njemu je rekel Jezus: „Pojdi, in kakor si veroval, tako naj se ti zgodi!“ Hlapec je bil ozdravljen tisto uro. To je bil drugi čudež, ker je Jezus tega mertvoudnega človeka ozdravil od daleč s samo besedo, da ga še videl ni. Kako čudovita je bila Jezusova moč! Kako rad je pomagal! Komej naprošen že tudi pomaga. Gotovo je bilo takrat še več gobovih ljudi, še več mertvoudnih, pa Jezus jih ni

ozdravil; in zakaj ne? Ker ga niso prosili, ne oni, ne drugi ljudje, — ker niso imeli take vere, takega zaupanja v Jezusa, kakor ta govovi človek in uni ajdovski stotnik. Kakor tedaj, tako danesnji dan. — Koliko jih je bolnih na duši, koliko jih je gobovih na duši! Vse hoče Jezus ozdraviti, za vse je Jezus pripravil zdravilo v zakramentu sv. pokore, v oblasti, katero je dal svoji cerkvi z besedo: „Kterim bote grehe odpustili, tem so odpuščeni.“ Vsem grešnikom hoče tedaj Jezus pomagati, pa vendar oh koliko jih je, da rajši v grehah živijo in v grehu umerjó, kakor da bi si dali pomagati. Zakaj? ker nočejo Jezusa prositi, nimajo vere, nimajo zaupanja v njega in njegove besede.

Gobovi človek, ktereга je Jezus precej ozdravil, nas uči, kaj imamo storiti, ako hočemo biti očiščeni gob naših duš, to je naših grehov.

1. Gobovi je prvič spoznal svojo bolezen in se ni sramoval, jo odkriti;

2. v Jezusa je zaupal in njega pomoči prosil;

3. je storil, kar mu je Jezus ukazal, se je skazal duhovnom in opravil svoj dar; kar nam sv. evangelje pove, je pisano v naše podučenje in da tudi to posnemamo.

Od gobovega človeka se torej danes učimo, kaj nam je storiti, ako hočemo biti očiščeni svojih grehov! Poslušajte!

Razlaga.

Že večkrat ste slišali, kako strašna, ostudna bolezen da so bile gobe; hvala Bogu, da je ta bolezen le v jutrovih krajih doma, in nje, kar truplo zadene, pri nas ni. Gobovemu človeku je podoben grešnik; grehi so gobe naših duš. —

Gobova bolezen se je začela iz male pikice, ktera se je na životu prikazala, se je počasi razširjala po celem životu, koža je postala terda in suha, tudi krastova, sušile so se roke in noge; ljudje s to boleznijo niso smeli med ljudi, niso se smeli dotakniti zdravega človeka, počasi so umirali, pri živem životu so bili že merličí. Kakor je gobova bolezen truplo pokvarila, da ni imelo več moči, ne zdravja, ne lepote, enako pokvarijo grehi našo dušo, ji odvzamejo vso lepoto pred Bogom, vso moč, in božjo podobo

ali njeno lepoto. Zato so sv. učenički nekđaj grehe primerjali gobovi bolezní in so rekali, grehi so gobe naših duš. Gobove bolezní, kar truplo zadeva, v naših krajih ní, toliko več je pa gobovih na duši, — to je, toliko več je grehov in grešnikov med nami. Gobovega človeka je le Jezus ozdraviti mogel in ga je tudi očistil in kdo naše duše more očistiti?

Prav za prav tudi le Bog in ti, kterim je Jezus očitno dal k temu oblast. Jezus ní ozdravil vseh gobovih, ker ga niso prosili; — gobovega, od kterega nam sv. evangelje pove, pa je očistil,

1. ker je svojo bolezen spoznal in se ní sramoval, jo odkriti. Kristijan! grešnik! hočeš, da te Jezus očisti grehov, gobovi človek te uči, da moraš najpred svojo bolezen spoznati, — spoznati moraš, da imaš grehov na sebi in da si pomoči potreben.

To spoznanje je tedaj pervo in narpotrebniše, ako hočemo biti očiščeni na duši. Lahko bi rekel, kaj bi bilo to težko, saj vsi vemo, da smo grešniki? Resnica je, da to vsi rečemo, pa vendar posamezni noče vselej spoznati, da je on tudi grešnik in potreben pomoči. Zgubljeni sin, ki je od očeta tirjal doto in šel na ptuje, bil je že tedaj grešil, pa morale so še le velike reve čez njega priti, da je spoznal, kako velik grešnik da je, da je spoznal, kako zlo je razžalil očeta. Svoje dni sem obiskal bolnika, ki je bil na smert bolen, da bi ga pripravil k spovedi. Vsi so vedeli, kako nevaren je, le bolnik tega ní vedel in ní spoznal. Odgovoril mi je, mene ja nič ne boli, jes sem zdrav in jutre bom vstal, — v dveh urah poznej je pa svojo dušo izdibnil. Temu bolniku oh koliko grešnikov je podobnih! Leto in dan živijo v grehu, vsaki dan delajo novih, težkih grehov; pa vendar tega nočejo obstati, ne spoznati, da so veliki grešniki, božje pomoči zlo potrebni. Koliko jih je, ki den na den delajo krivice, z jezikom ali z djanjem, vsak drug človek ve za njih krivice, le sami tega nočejo si obstati, še za pravične se imajo. Koliko jih je, ki so nesramni, v govoru in besedah, nesramni v svojih željah in obnašanju, nečisti v djanju, in vendar, kako težko jim stoji, spoznati, da so grešili in da so pomoči božje potrebni. Ali ta kristjan, ki vsak dan greši, pa se komaj enkrat v letu k spovedi pripravi, ali pa še clo več let jo opušča, ali tak kristjan spozna svojo dušno bolezen? Kako hoče, da bi ga Kristus ozdravil, da bi mu grehe odpustil in dušo očistil, kedar še bolezní noče spoznati? Gobovi človek je spoznal svojo bolezen, se je ní sramoval in je k Jezusu hitel, zato ga je Jezus očistil; tudi mi moramo narpred svoje grehe spoznati, spoznati, da smo pomoči Jezusove potrebni, ako hočemo biti očiščeni svojih grehov, to je, gob naših duš.

2. Gobovi človek je v Jezusa zaupal, njega molil in pomoči prosil, rekoč: „Gospod! ako hočeš, me moreš očistiti“, to je, v tvoji moči je moje zdravje. Ravno to tirja Jezus tudi od nas, če hočemo odpuščanje grehov: „zaupanje in prošnjo“; zaupanje je tirjal od vseh, predenj jim je pomagal na duši ali truplu. Zaupaj moj sin! je Jezus rekel grešniku, tvoji grehi so ti odpuščeni. Kjer je videl vero in zaupanje, ondi je vselej in rad pomagal. Ker je gobovi človek zaupal, stegnil je Jezus svojo roko, se ga je dotaknil in mu rekel: „Hočem, bodi čist“, in kar čist je bil. In stotniku je rekel: „Pojdi in kakor si veroval, tako se ti zgodi“. Zaupanje je tirjal od vseh, zaupanje tirja tudi od nas — od vsacega grešnika. Zaupati moramo in zaupljivo ga prositi, on nam pa odpusti naše grehe.

Ako bomo zaupali, kakor je zaupal gobovi mož, tedaj naj bodo naši grehi rudeči, kakor škerlat, pravi prerok Izaija (1, 18.), vendar bojo spet postali beli, kot sneg. Gobovi mož je Jezusa molil, rekoč: „Gospod! ako hočeš“. Verujmo, da je Jezus pravi Bog, ki ima vso oblast in vso moč; verujmo, da je Jezus pravičen, pa tudi milostljiv, vselej pripravljen, nam odpustiti, ako se k njemu obrnemo; zaupajmo, da je Jezus oblast grehe odpuščati dal svoji cerkvi, apostolom, škofom in mašnikom; verujmo, da je v zveličanje naših duš postavil zakrament sv. pokore in v tej veri ga zaupljivo prosimo, tedaj bo Jezus nam grehe odpustil. Sv. apostel Janez uči: „Ako se svojih grehov obtožimo, je Bog pravičen in zvest, da jih nam odpusti“. Brez vere in zaupanja pa tega ne bomo nikoli dosegli. Glejte! kako čudovito moč ima zaupanje! kakšne obljube je od Jezusa prejelo! Idi in toži svoje grehe pred vsemi ljudmi, pred celim svetom, ako zaupanja nimaš, nič ti ne pomaga. Ako pa imaš pravo zaupanje, tedaj naj bodo tvoji grehi še tako veliki, naj bo njih število še toliko, vse ti hoče Jezus odpustiti. Zato je Jezus rekel Magdaleni: „Veliko se ti je odpustilo, ker je tvoja (zaupljiva) ljubezen bila velika.“ Dizmu, desnemu razbojniku, ki je bil z Jezusom križan, je odpustil vse grehe in mu je rekel: „Se danes boš z menoj v paradizu“. Zakaj mu je podelil toliko gnado? Zato, ker je videl, da je imel ta razbojnik pravo zaupanje v njega. Judežu pa ni odpustil, ker ni imel več zaupanja v Jezusovo milosrčnost; zato je tudi Judež šel in so je obesil. —

Kristjani! ako hočemo biti očiščeni svojih grehov, kakor je bil gobovi mož očiščen svojih gob, storimo tudi mi, kar je storil on. Narpred moramo spoznati, da smo grešili, potem moramo zaupati, da nam Jezus pomagati hoče in pomagati more, ker je milosrčen in milostljiv in noče smerti grešnikove, potem ga moramo

tudi prositi. Brez zaupanja in prošnje ni usmiljenja, ni pomoči. Kako malo tirja Jezus od nas, koliko jih je pa, da še tega storiti nočejo! Eni nočejo sprejeti zakramenta sv. pokore, zato, tako pravijo, ker se tako ne poboljšajo, ali pa v sovraštvu živé in sovraštva pustiti ne morejo. Ali imajo ti zaupanja? Ali jim more Kristus pomagati, ako si pomagati ne dajo. Drugi bi šli k spovedi, pa bojijo se ljudi, to se pravi, bojijo se od Jezusa pomoči sprejeti zavoljo ljudi. Gobovi človek pa ni se sramoval svoje bolezni, pred vsemi ljudmi je Jezusa prosil pomoči. — To tirja Jezus od nas — od vsakega. Jezus nam hoče odpustiti grehe, pa očistil nas bo le, ako bomo v njega zaupali in njega zaupljivo prosili odpuščanja grehov.

3. Ko je Jezus gobovega človeka ozdravil, rekel mu je: „Glej, da nikomur ne poveš, temuč pojdi, skaži se duhovnu in opravi svoj dar, kterega je Mozes zapovedal“. In človek, ki je bil tako čudovito ozdravljen, je gotovo šel in vesel opravil svoj dar. Že sem povedal, kako strašna in nevarna je bila gobova bolezen. Kakor hitro se je prikazala na katerem človeku, bil je pahnen iz človeške družbe. Zunaj mest in vasi so morali ti reveži prebivati in zdravega človeka se zогibati. Primerilo se je pa vendar še kterokrat, da je bil kateri v začetku še ozdravljen; ali pa da so ga za gobovega imeli, dokler je imel le drugo bolezen. Ako je bil kateri spet ozdravljen, je Mozesova postava zapovedala, da se je moral Judovskim duhovnom pokazati; če so ga za zdravega in čistega spoznali, moral je Bogu opraviti dar in potem je smel iti spet med ljudi in človeško družbo. Veselo rad je to storil gobovi mož od samega veselja in hvaležnosti, da je po Jezusu prejel ljubo zdravje. Kaj pa Jezus ali katoliška cerkev od nas tirja, ako hočemo v zakramentu sv. pokore dobiti odpuščanje grehov? Katoliška cerkev reče nam, kakor je Jezus rekel gobovemu človeku: Idi, skaži se duhovnu in opravi svoj dar, to je opravi svojo spoved z zgrevanim in ponižnim serecem. Ali je to morebiti preveč? Nekterim se to preveč zdi, pa le tem, kateri ne vejó, kaj je zakrament sv. pokore in koliko gnad nam zgrevana in ponižna spoved spet zadobi. Prevzetnega duha so, in v prevzetnosti storiti in dar ponižnosti opraviti nočejo. Katoliška cerkev pa mora tirjati in bode vselej tirjala od grešnika ta dar ponižnosti, da se pred namestnikom božjim svojih grehov obtoži, ker drugači duhovni ne morejo od Kristusa prejeté oblasti ključev opravljati. — Težko se zdi nekterim, svoje grehe odkriti spovedniku, pa le tem in takim, kterim ni mar za svojo dušo, da bi jo očistili in da bi se z Bogom spravili. Svojih grehov se spovedati jih je sram, grehe delati pa jih ni bilo sram. Svojih grehov pred spovednikom se obtožiti se bojijo in ne pomislijo, da, če tega ne storijo, bodo v

grehu umerli in da bodo njih pregrehe na sodnji dan pred celim svetom očitne. Kristjan pa, kateri Boga in svojo dušo ljubi in jo želi očiščeno imeti grehov in madežev, on rad stori vse, kar mu veleva katoliška cerkev, kakor je tudi gobovi mož vse storil, kar koli mu je Kristus rekel. On se svojih grehov pred božjim namestnikom zgrevano, ponižno in na tenko spove, ker ve, da to tirja Kristus in katoliška cerkev; ker ve, da le tako zamore spovednik opravljati oblast ključev in grešnika grehov odvezati, ako se ta grehov spove; ker ve, da je spoved k zakramentu sv. pokore k ozdravljanju duše neobhodno potrebna.

S k l e p.

Ponovimo si, ljubi kristjani! kar smo se učili od gobovega človeka v današnjem evangelju. Veliko dobroto mu je Kristus storil, da ga je ozdravil strašne bolezni. Ali so mar grehi manj ostudni, manj strašni za nas? Grehi vzamejo duši vso lepoto, grehi nam vzamejo pravico do nebes, in zasluzimo si pekel; grehi nas oropajo vseh zasluženj, ktere smo si pred že zadobili; grehi so gobe naših duš. In če Jezus naše duše očisti grehov, stori nam še veliko večo gnado in dobroto. Glejte! Jezus nas ozdraviti, naše duše očistiti hoče, kakor nam sam zagotavlja: „Jes nočem smerti grešnikove, ampak da se spokori in živi“. Pa Jezus nas le ozdravlja, ako tudi mi storimo, kar je storil gobovi mož. Pervič moramo spoznati, da smo grešniki, in da smo pomoči potrebni; drugič moramo zaupati v Jezusa in njega zaupljivo prositi; tretjič, moramo se skazati duhovnu in dar opraviti, to je v zakramentu sv. pokore zgrevano in ponižno svojih grehov se obtožiti. Ali je to tako veliko, da bi mi tega storiti ne mogli? Nekteri svetniki so zavoljo malih grehov pokorili se svoje žive dni, pred vsemi ljudmi so se obtoževali kot velike grešnike, — in kristjan, ti bi tako majhnega ne hotel storiti, ko ti Jezus tako veliko gnado ponuja? V zakramentu sv. pokore so nam vrata nebeške odperete, hitimo iti skoz nje, dokler je še čas. Prišel bo pa čas, da bi radi svoje grehe pred celim svetom spoznali in se za nje pokorili, pa ne bo nam več pomagalo. Čas milosti bo potekel; božja pravica bo govorila. Zatorej hitimo, dokler je čas in se nam milost ponuja. Sv. pokora in spoved je edina berva, ktera grešnika reši peklenskega brezna, večnega ognja. Amen.

V god sv. Štefana I. mučenca.

(Nekteri nauki iz njegovega življenja; gov. M. T.)

„Glejte! jez vam pošiljam preroke, modre in pismarje; iz med njih bote nekatere umorili in križali, in nekatere topli v svojih shodnicah in preganjali od mesta do mesta.“ Mat. 23, 34.

(Dalje in konec.)

Zato se mu iz usmiljenja grenke solze uderó, in pravi: „Jeruzalem! Jeruzalem! ki moriš preroke in te, ki so k Tebi poslani; kolikrat sem hotel zbrati Tvoje Sinove, kakor zbira koklja svoje piščeta pod peruti!“ Toda prebivavce tega mesta ni ganilo nobeno svarjenje več. Prizanaša jim pa vendar Bog leta in leta in čaka na njih spreobrnjenje: toda, kolikor dalje pričakuje, toliko hudobniši so; kolikor bolj jih po svojih prerokih k sebi vabi, toliko dalje od njega zajdejo, in moré celo te, ktere jim v njih lastni prid k njim pošilja. — Pa, mera pregreh je do verha napolnjena, in Bog ne pozna nobenega usmiljenja več. Pošlje jim v strašno stisko Rimske vojščake, ki so mesto krog in krog obdali in tako dolgo ne od Njega odstopili, dokler največe pomanjkanje, največa lakota prebivavce prisili, sovražniku se vdati. Kakor divja druhal potem Rimski vojščaki v mesto nadnje planejo, jim ga od vseh strani zažgejo, in toliko moritev po vsem mestu napravijo, kakor bi bili v mesnico priderli, in očitno se je vidilo, da jih je Bog za pripomoček svojega maščevanja, za svojo šibo izvolil. Sto tavžent jih je padlo pod mečem in kakor živina so v celih kupih med šuto in razvalinami mesta pomorjeni ležali. — Ta strašna prigodba, kateri enake svet ne pomni, naj nas toraj spodbada, da se Boga, če ne že iz ljubezni, vsaj zavoljo strašnih šib, ktere nad nas poslati ima še vedno ravno tisto vsemogočnost, ki jo je takrat imel, bojimo in tako svarjenje, naj nam ga dá še tako zaničljiv človek, za Božji migljeji spoznamo, s katerim nas še

brez tepenja sebi pridobiti hoče. Nikarmo toraj na Božjo milost prederzno grešiti, zakaj šiba Božja bo toliko hujša, kolikor dlé na našo spreobrnjenje pričakuje. —

Današnji praznik nas uči:

2. da moramo pravico pred vsem svetom očitno spoznati, in ne gledati, naj nas tudi hudobni svet zavoljo tega zaničuje, zasramuje in preganja. Saj je Kristus to svojim zvestim služabnikom naprej povedal, da, učenec ni čez svojega mojstra, in če so hišnega očeta Belcebuba imenovali, koliko bolj njegove domače?“ In apostelj pravi: „Kteri hočejo pobožno živeti v Kristusu Jezusu, bodo preganjanje terpeli“. In svoje učence je Jezus tolažil, in jim rekel: „Če vas bo svet sovražil, vedite, da je sovražil mene še pred vami; ko bi bili Vi od sveta, bi svet to, kar je njegovega, ljubil, ali jez sem Vas od sveta odbral.“ (Joan. 15, 18.) In na gori je pridigoval svoji množici: „Blagor zavoljo pravice preganjanim, ker njih je nebeško kraljestvo! Blagor Vam, kader Vas bodo kleli in preganjali, in vse huđo zoper Vas lažnjivo govorili zavoljo mene; veselite se in od veselja poskakujte, ker Vaše plačilo je obilno v nebesih — zakaj, tako so preganjali tudi preroke, ki so pred Vami bili“. (Mat. 5, 10—12.) Res je sicer, da pravica, kakor pregovor pravi, očj kolje. To vidimo ne le pri Judovskih viših, ko jim je sv. Štefan njih pregrehe očitno grajal in jih ostro poprijel, rekoč: „Vi terdovratni, neobrezani na sercu in na ušesih, vi se zmiraj sv. Duhu ustavljate, kakor vaši očetje, tako tudi vi. Kterega preroka vaši očetje niso preganjali? Umorili so tiste, ki so prihod Pravičnega oznanovali, čegar izdajavci in morivci ste zdaj vi postali“. (Act. 7, 51.) Ravno to vidimo tudi nad kraljem Ahabom v stari zavezi. Ko je bil namreč Sirskemu kralju vojsko napovedal, pokliče k sebi okoli 400 lažnjivih prerokov, od kterih je bil prepričan, da mu bodo srečo in zmago prerokovali. Ko mu je bilo pa nasvetovano, Gospodovega preroka Miheja poprašati, rekel je: „Tega sovražim, ker mi nikoli nič dobrega, ampak le nesrečo oznanuje — pa naj pride, da se od tega prepričate“. Prerok Miheja mu res prerokuje, da bo vojsko zgubil, in zraven sam ob življenje prišel. Pa zato, ker mu je pravico povedal, ukaže ga zapreti in tako dolgo ob vodi in suhem kruhu postiti, dokler ima po srečno dokončani vojski spet nazaj domu priti. — Ali — Sirski kralj njegovo armado razkropi, Ahaba vjame, mu ukaže očj izruvatj in slepega v Babilon peljati, kjer je kmalo potem žalostno umerl. — So pa mar kristjani današnjih časov kaj boljši, so le drugačni od Judov in kralja Ahaba? Ali jih ne zbode vsaka pravična beseda? ali jim ni resnica celo v pridigah, v kerščanskih naukih, pri spovedih in drugih priložnostih,

zoperna? ali jim ni opominovanje in svarjenje, kakor Judom, vselej tern v peti? Bojte se, vam povem, tistih, ki vam pravico prikrivajo in se vam prilizujejo, oni so vaša poguba; zakaj vseskozi so resnične besede Zveličarjeve: „Široke so vrata in prostorna je pot, ki pelje v pogubljenje, in veliko jih je, ki po njej hodijo; tesne pa so vrata in ozka je pot, ki pelje v življenje, in kako malo jih je, ki jo najdejo!“ — ljubite pa marveč tiste, ki so do vas odkritoserčni, ravni in vam pravice nič ne prikrivajo; oni so vaši pravi prijatli, oni so vaši vidni angeli varhi. —

Tretji nauk iz žjvljenja sv. Štefana naj bo za nas:

3. posnemajmo ljubezen do sovražnikov. Ta čednost je med vsemi drugimi naj težavniša, je pa tudi naj lepša, ker nas našemu Zveličarju enake stori, in če so druge čednosti nad nami zvezdam, ki ponočno nebo razsvitljujejo, enake, je ona, kakor zgodnja danica med njimi najsvitlejša. Pa kakošna mora naša ljubezen do sovražnikov biti? Kristus nam pove in nam tudi sam zgled zapusti, ko pravi: „Ljubite svoje sovražnike; dobro storite tem, ki vas preganjajo, — molite za te, ki vam krivico delajo“, in za svoje morivce prosi še v grenki smertni uri: „Oče! odpusti jim, saj ne vedó, kaj delajo!“ In ko ga Peter vpraša: „Mojster! kolikrat pa hočem svojemu bratu odpustiti, kedar me razžali, morebiti sedemkrat?“ odgovori mu: „Ne sedemkrat, ampak sedem desetkrat sedemkrat“ — to je, tolikrat, kolikorkrat te bo razžalil. Da, Kristus to čednost tolikanj ceni, da pravi: „Ako imaš svoj dar na oltarji, pa se spomniš, da ima tvoj brat kaj zoper tebe, pusti dar na oltarji, pojdi in spravi se poprej s svojim bratom, in potem pridi in daruj svoj dar“. On ljubezen do sovražnikov tolikanj ceni, da nam celo pri vsakdanji molitvi prositi veli: „Odpusti nam naše dolge, kakor mi odpuščamo svojim dolžnikom“. Da moramo pa nam storjene krivice precej odpustiti, nam je očitno ne le iz besed vsakdanje molitve, ampak tudi po izreku sv. Pavla, ki pravi, da naj solnce ne zajde nad našo jezo. Da smo pa svojim tudi nar večim sovražnikom, naj nam še toliko krivico storé, odpustiti v stanu, nam je v zgled tavžent in tavžent svetnikov. V zgled nam je tudi sv. Štefan, ki po nauku svojega na križu umirajočega Zveličarja na smertno uro za svoje naj večé sovražnike prosi: „Oče! ne šteje jim tega v greh“. —

S k l e p.

Njegov zgled naj bo toraj tudi v ljubezni do sovražnikov naše posnemanje, da bo enkrat njegovo zveličanje tudi naš delež, da bo njegova krona mučenstva tudi naše veselje v nebesih! Amen.

Vabilo

na naročbo „Slovenskega Prijatla.“

Število naših naročnikov narašča od leta do leta. Ker pa ne iščemo nobenega dobička dajemo zdaj čast. gospodom naročnikom vsak mesec namesto 4 celih pet tiskanih pol, cene pa vendar nismo povišali. Zatorej „**Slov. Prijatla**“ ne bomo dolgo priporočali in le kratko povemo, da bode vsak mesec izhajal pet tiskanih pol debel in donašal:

- a. **pridige** od različnih gg. sodelavcev za vse nedelje in zapovedane praznike;
- b. **pridigo** od našemu narodu bolj znanih svetnikov božjih;
- c. **pridige** za različne priložnosti duhovne delavnosti;
- d. **keršanske nauke**, ki se močno hvalijo po celem Slovenskem, in
- e. **Duhovske zadeve** vseh slovenskih škofij.

Da pa novi naročniki cele keršanske nauke v roke dobojo, dajemo jim vse, ki so do zdaj na svitlo prišli in obsegajo že 210 tiskanih pol, prav dober kup in scer za osem goldinarjev.

Na dolgu imamo pri gg. naročnikih tírjati precej veliko. Vemo, da je terda za denar; pa tudi nam se ne godi lahko, ker moramo o novem letu svoje visoke račune natanjko poravnati. Vsak delavec je svojega plačila vreden.

Zatorej lepo prosimo, da se naročnina vsaj do konca tega leta pošlje in tudi stari dolg od dotičnih gg. naročnikov poravna. Z Bogom!

Slednjič naznanjamo, da mi nobenega nadpisa ne premenjamo; naj se nam toraj vsaka prememba v nadpisu pismeno naznani; le tako mi ne terpimo škode, če. gg. naročniki pa dobivajo vse številke poredoma. Take naznanila v odpertem listu so poštnine proste.

„**Slov. Prijatelj**“ velja na leto **4 glđ. 30 kr.**

V Celovcu 10. decembra 1870.

Vredništvo.

Vabilo

v družbo sv. Mohora za leto 1870.

Družbine bukve so bile razposlane na vse strani že do začetka oktobra. Vodila so nam bila pri tem poslu ista od prejšnjih let, kolikor je bilo mogoče, ustregli smo tudi vsem posebnim željam. Upamo, da ne bo nezadovoljen nobeden naših udov. Ako pa bi se tū ali tam vendar vrinila kaka zmešnjava, prosimo, naj se nam hitro naznani, skrbeli bomo, da se po zmožnosti kmalo poravna. Da je razpošiljanje knjig pri tolikem številu udov precej težavno in opravila obilna, menda nam ni treba razlagati.

Zgodilo se je letos na nekež železniškej postaji, da so bukve obležale čez dva tedna, prej da so prišle v prave roke. Da se v prihodnje kaj enakega ne zgodi, lepo prosimo, naj se na „vpisovalni poli“ natanko pristavi, kako se želijo bukve prejemati: ali kot blago po železnici, ter tako po nižej ceni, ali pa po pošti. Kdor je oddaljen od železniške postaje, pa zahteva bukve kot blago po železnici, naj še pridene en dopisovalni listič, po katerem se bode njemu naznanilo, kedar se bodo bukve odpošiljale.

Po odborovem sklepu bo izdala družba za l. 1871. sledeče knjige:

1. „Življenje svetnikov in svetnic“ VI. snopič (14—15 pol, od 16. avgusta do konca septembra) s podobami, spisuje g. M. Torkar.

2. „Življenje Kristusovo“ III. snopič (10—12 pol) prav po domače poleg nemškega predelal slavni g. profesor St. Kociančič.

3. „Ptice“ II. snopič s podobami bo opisal naše močvirne, vodne in vse znamenitniše tuje ptice; to zares vzorno delo nadaljuje g. prof. Erjavec.

4. „Koledarček“ za l. 1872; njemu bode pridjan popolni imenik družnikov in posebej še imenik vseh ustanovnikov.

5. „Bučelarček“ v obsegu kacic 5 pol, spisal znani bučelar g. Šumper.

6. „Večernice“ obsegale bodo na 8 polah dve obširniši povesti in druge krajše podučne spise raznega zapopadka.

Ker se bodo knjige tiskale v 19.000 — 20.000 iztisih, znašali bojo stroški blizo 17.000 goldinarjev; samo kolek za 19.000 iztisov koledarčka stane 1140 gld.! Skrbimo tedaj in delajmo vsak po svoji moči, da bode število udov tudi prihodnje leto veselo naraščalo, kakor se je množilo dozdej od leta do leta. Božja pomoč!

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Kren Jož. je dobil faro Št. Lorenc v lesni dolini; č. g. Weissshamer And. postal je beneficiat v špitalu za celovške meščane; č. g. Kikel Tom. je dobil faro na Rudi; č. g. Wald er Lor. pride za kaplana v Radle. Umerl je č. g. O. Benedikt žl. Romani c. k profesor v Celovcu; benediktinar. R. J. P!

Ljubljanska škofija. Čč. gg. so dobili fare: Hiti Luka faro na Studenem, Aleš Luka faro Preško, Teran Pet. faro pri stari cerkvi. Prestavljeni so čč. gg. Karet Janez v Reko na Kočevskem, Ponikvar Ant. v Harije, Hladnik Jan. v Cirknico in novoposv. Belec Jan. v Čenomelj.

Terzaška škofija. Za fajmoštre so bili imenovani: Č. g. Supljina Matevž, bivši plovon v Boljunu, za Vermo; Pikolič Peter, bivši farni administrator v Vranji, za Vranjo. — č. g. Spadaro Mik. bivši dub. pomočnik v Bujah, gre za šolskega učenika in kaplana k Solnicam v Siciole blizo Pirana. Novoposvečenci so bili postavljeni: Mayrič Jan. v Pičan, Germ Ig. v Hum (Colmo), Benati Janez v Buje in Burlin Mikl. v Grizinjan za duh. pomoč. Pahor And. je izvoljen za kateheta začasnega pri ljudskih šolah na Stari Šrangji v Terstu. Pašič Fr. v pokoju gre za administratorja v Bazovico, in Mikuš Jož., bivši administrator v Bazovici, gre za domačega kaplana v Dolino. Č. g. Kraljič Jernej, bivši kurat v Bazovici, je stopil v pokoj; Kuhn Anton, bivši dub. pomoč. v Opčini, gre za 8 mescov v pokoj; Wessel Vilhelm, bivši administrator v Klani, je pristopil k vitezkemu nemškemu redu.

Lavantinska škofija. Č. g. Alič Jan. je postal župnik na Prihovi in č. g. Jeretin Tom. župnik na Teharjih. — Za provizorje so vmestjeni čč. gg. Pogelšek Mat. v Št. Petru pri Savini, Dolinšek Blaž na Frankolovni, Erjavc Peter v Zrečah in Siplovšek Valent. v Prevojah. — Prestavljeni so sledeči čč. gg. kaplani: Koh Jernej za 1. v Konjice, Propst Jože za 2. v Slov. Bistrico, Črnko Jože v Lembah, Ulčnik Jože za 2. v Vitanje, Zalezina Janez za 3. v Novo Cerkev, Urek Andrej v Mozirje, Škerbec Martin v Loko. — V pokoj sta stopila čč. gg. Vodušek Štefan, župnik v Št. Petru pri Savini in Vučajnk Marko, župnik v Prevorjah. — Č. g. Bohinc Jakob, spiritual lavantinskega semenišča v Mariboru, je za duh. sve-tovalca imenovan.